

Europeiska
kommissionen

PANORAMA

HÖSTEN 2018 / nr 66

Litauen: bygga en smartare framtid

GLOBALT
SAMARBETE MED
INTERNATIONAL
URBAN
COOPERATION

ROADTRIP-
PROJEKTET –
VILKEN RESA!

Regional- och
stadspolitik

PANORAMA

I detta nummer ...

I höstnumret av *Panorama* kan du läsa om allt från stadsfrågor till internationellt samarbete och energipolitik.

I det här numret sätter vi fokus på Litauen. Vi intervjuar den litauiske finansministern Vilius Šapoka, som förklarar hur landet har använt EU-medel för att förbättra sin konkurrenskraft och produktivitet genom att investera i företagsutveckling, och vi tar en närmare titt på fem av dessa nya projekt. Temat för "Fångat på bild" är finansierade projekt i den tyska regionen Rheinland-Pfalz.

Vi undersöker hur sammanhållningspolitiken främjar hållbar energi och ett koldioxidsnålt samhälle, berättar om våra strategiska partnerskap med städer runt om i världen genom programmet för internationellt samarbete mellan städer, och presenterar resultaten från en nyligen utkommen rapport om att bedriva näringsverksamhet i Kroatien, Tjeckien, Portugal och Slovakien.

Omslagsbild: Thinkstock/ Aleh Varanishcha

Dessutom avslöjar vi vem som vunnit årets foto- och bloggtävlingar på temat EUinmyRegion. Slutligen tar vi en titt tillbaka på det nyligen avslutade Road Trip-projektet och träffar alla de åtta unga deltagarna i Berlin, slutdestinationen för deras äventyr. I projektdelen besöker vi Gibraltar, Rumänien och Tyskland.

AGNÈS MONFRET

Chef för kommunikationsenheten, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, Europeiska kommissionen

04

12

17

28

LEDARE.....	3	EUROCITIES OM STADSDIMENSIONEN.....	22
FRÄMJANDE AV EN REN, RÄTTVIS ENERGIUNION.....	4	DRA NYTTA AV STADSPARTNERSKAP.....	24
SAMMANHÅLLNINGSFINANSIERING I NIEDERÖSTERREICH...7		LITAUEN: GÖRA SMARTA DRAG.....	28
EU INVESTERAR I RUMÄNSKA STÄDER.....	8	KARTOR: TILLGÅNG TILL UNIVERSITET.....	36
TYSKLANDS SYN PÅ SAMMANHÅLLNINGSFINANSIERING.....9		FÅNGAT PÅ BILD I RHEINLAND-PFALZ.....	38
KOMMA IGÅNG.....	10	DATAPUNKT: MEDEL FRÅN ERUF OCH SAMMANHÅLLNINGSFONDEN.....	40
UTFORSKANDE ROAD TRIP.....	12	INTERREGIONALT SAMARBETE FUNGERAR.....	42
VINNARE I #EUINMYREGION.....	16	PROJEKT FRÅN STORBRIANNIEN, TYSKLAND OCH RUMÄNIEN.....	44
STRÅLKASTARLJUSET RIKTAS MOT YOUTH4REGIONS.....	18		
EU:S AGENDA FÖR STÄDER.....	20		

LEDARE

» De träd vi planterar idag måste ge skugga åt våra barnbarnsbarn, oavsett om de kommer från öst, väst, syd eller nord. Vi måste ge dem allt de behöver för att växa och andas lätt.»

I sitt tal om tillståndet i unionen detta år bekräftade president Juncker med dessa ord återigen den fulla giltigheten av ett långvarigt viktigt EU-åtagande: att uppfylla löften om att främja fred och långvarigt välstånd för alla, oavsett var de bor eller kommer ifrån inom EU.

Som EU-kommissionär för regionalpolitik är jag stolt över att vara en av de ledande personerna inom EU-politiken som gör detta möjligt varje dag, tillsammans med miljontals yrkesverksamma inom sammanhållningspolitiken i hela unionen. I detta nummer av *Panorama* ges ett antal värdefulla exempel på hur deras värdefulla arbete gör skillnad.

Återigen, inom ett par dagar, kommer många av dessa yrkesverksamma från hela EU att samlas i Bryssel för att delta i Europeiska veckan för regioner och städer, och bidra med sina erfarenheter och kunskaper, såväl som sitt engagemang för ett bättre och mer välmående Europa.

Men i år kommer EU-veckan verkligen bli speciell. Som president Juncker uttryckte det, så finns det för närvarande "starka krav på Europa" som EU måste leva upp till. EU måste leverera. Europeiska kommissionens förslag för perioden 2021–2027, i vilka våra gemensamma ambitioner för den nya perioden fastställdes, var det första steget. Men nu är det dags att gå vidare och ge näring åt dessa förslag i form av idéer och projekt som kommer att forma denna politik för nästa decennium. Och det är i detta sammanhang som åsikter från deltagare i Europeiska veckan för regioner och städer kan vara så värdefulla.

Deltagarna kommer att uppmanas att dela sina åsikter, erfarenheter och tankar kring tre huvudteman:

- Behovet av en stark sammanhållningspolitik efter 2020 som övervinner strukturella hinder, öka det mänskliga kapitalet och förbättrar EU-medborgarnas livskvalitet.
- Tillväxt och regional utveckling, att förstå och hantera globaliseringens regionala dimension, digital omvandling, klimatförändringar och energiomställning.
- Integrerad territoriell utveckling, inbegripet strategier för ungdomar, integration och strategier för att motverka socialt utanförskap.

Jag ser verkligen fram emot de kommande diskussionerna och den många nya idéer som kommer att genereras under evenemanget. De kommer säkert att så frön för den nya rundan av sammanhållningspolitiska program och därmed för de träd som kommer att ge välbehövlig skugga åt kommande generationer européer. Detta är vår skyldighet, och jag är säker på att de på sikt kommer att vara stolta över våra val och vår beslutsamhet att hålla vår kurs, oavsett vilka utmaningar som väntar och oavsett var och när. ■

CORINA CREȚU

EU-kommissionär med ansvar för regionalpolitik

En ren och rättvis energiomställning för alla

Europas omställning till ett koldioxidsnålt samhälle håller på att bli den nya verkligheten ute i samhället. Förslag till sammanhållningspolitiken för perioden 2021–2027 påskyndar inte bara framstegen mot klimat- och energimålen, de stöder även ekonomisk tillväxt, jobb- och företagsbildande, investeringsmöjligheter och en rättvisare tillgång till hållbar energi.

Hela samhället måste mobiliseras för att utveckla lösningar för en ren och rättvis energionion. Alla intressenter är delaktiga i uppfyllandet av Europas ömsesidigt överenskomna energi- och klimatmål för 2020 och 2030 och Parisavtalets åtaganden för att begränsa klimatförändringarna.

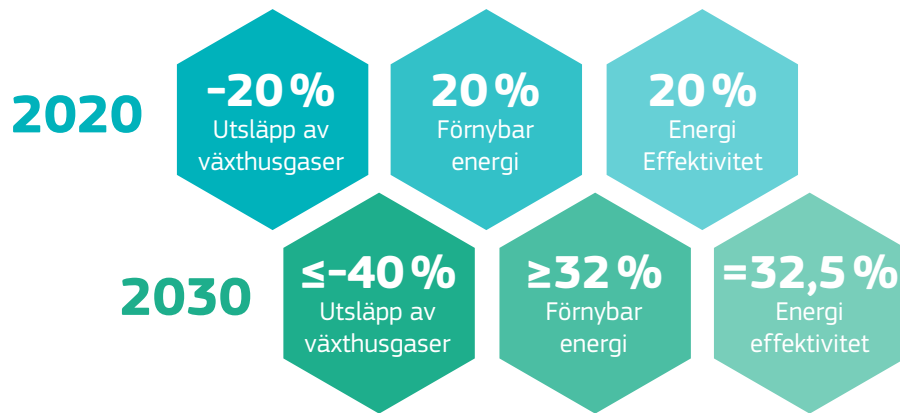
Energiomställningen bidrar också till moderniseringen av Europas ekonomi. Den kan sporra ekonomisk tillväxt, investeringar och teknisk ledarskap, främja regional utveckling, skapa en renare, hälsosammare miljö och förbättra tillgången till en renare och säkrare energi.

ENERGIUNIONENS STRATEGI

En europeisk energionion kommer att säkerställa att Europa får tillgång till säker, prisvärd och klimatvänlig energi. Strategin för EU:s energionion, som presenterades 2015, består av fem nära relaterade och ömsesidigt förstärkande dimensioner:

- › Säkerhet, solidaritet och förtroende
- › En fullt integrerad intern energimarknad
- › Energieffektivitet
- › Klimatåtgärder – satsning på en utsläppsnål ekonomi
- › Forskning, innovation och konkurrenskraft

KLIMAT- OCH ENERGIMÅL

Enbart för energisektorn behövs betydande investeringar på cirka 400 miljarder euro under perioden 2021–2030, huvudsakligen inom områdena energieffektivitet, förnybara energikällor och infrastruktur, medan övergången från traditionella sektorer såsom kolindustrin också kommer att medföra sociala kostnader. EU:s sammanhållningspolitik kan hjälpa regioner och städer att utveckla effektiva lösningar för en rättvis och ren energiomställning som återspeglar mångfalden av villkor runtom i Europa.

Sammanhållningspolitiken för den nuvarande perioden, 2014–2020, stöder redan partnerskap, lokala lösningar och smarta specialiseringar inom tekniker och tjänster med låga koldioxidutsläpp. Dessa har främjat en mer hållbar energianvändning i alla sektorer, inbegripet transportsektorn, tillsammans med en ökad tillgång till smarta nät. Vid slutet av 2017 hade omkring 34,5 miljarder euro i sammanhållningspolitiska medel – hälften av den planerade finansieringen på 69 miljarder euro för 2014–2020 – avsatts till projekt som stödjer energunionen.

ENERGIEFFEKTIVA BOSTÄDER I LITAUEN

I Litauen investeras medel omfattande omkring 314 miljarder euro från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020 för renovering av gamla flerbostads- och hyreshus för att öka deras energieffektivitet. Moderniseringen förväntas minska energiförbrukningen med upp till 60% för 30 000 familjer. I slutet av 2017 hade 750 byggnader renoverats, vilket berörde 19 000 familjer, omkring 400 byggnader höll på att renoveras och 700 renoveringar var under planering.

Möjliggöra en påskyndad omställning

Förslagen för sammanhållningspolitiken 2021–2027 erbjuder en kortare, modernare meny av prioriteringar fokuserad på ett smart, grönt, koldioxidsnålt Europa, ett Europa som är mer socialt och sammanhållet, och som är närmare sina medborgare. De medför flexibilitet och lätthet i arbetet med att utveckla integrerade tillvägagångssätt inom olika politikområden och regioner som kan skynda på energiomställningen.

Genom att koncentrera investeringar i färre teman förblir sammanhållningspolitiken fokuserad på de avgörande faktorerna för konkurrenskraft och strukturella anpassningar till globaliseringsutmaningar och teknisk utveckling. Samtidigt undviker den fragmentering av resurser så att fokus kan läggas på en smart och innovativ ekonomisk omvandling av regioner och ett grönare Europa med låga koldioxidutsläpp.

På nationell nivå kräver Energiunionens ledning att medlemsstaterna skapar en integrerad nationell energi- och klimatplan för perioden 2021 till 2030. Denna plan är nu, tillsammans med flera andra åtgärder kopplade till energieffektivitet och förnybar energi, en del av de moderniserade förutsättningarna som kommissionen har föreslagit för sammanhållningspolitiken.

Faktum är att styrelse- och reformaspekter är avgörande för framgång. Relevanta rekommendationer från Energiunionens ledning och den europeiska planeringsterminen måste tas i beaktande under programplanering och genomförande.

Det föreslagna europeiska stadsinitiativet stärker även nuvarande åtgärder, och bygger vidare på EU:s agenda för städer.

Det främjar innovativa investeringar, samtidigt som det slår samman olika finansieringsverktyg för ett nytt sammanhängande tillvägagångssätt som städer kan använda sig av för att lättare utveckla smarta system med låga koldioxidutsläpp. Samtidigt kommer man för gränsöverskridande program inom ramen för Interreg att kunna fokusera mer än tidigare på institutionellt samarbete, på att lösa gränsproblem och på att investera i gemensamma tjänster, områden som alla är viktiga för ett mer hållbart energisystem.

Komplettera privata investeringar

Det ultimata politiska målet är att skapa lönsamma energimarknader. Privata finansieringskällor ska täcka huvuddelen av investeringar inom detta område, eftersom projekt för förnybar energi eller infrastruktur leder till inkomstgenerering, medan investeringar i energieffektivitet leder till sänkta energikostnader.

Offentliga finansieringskällor bör användas där marknadsmisslyckanden leder till finansieringsklyftor. Medlemsstaterna och regionerna behöver säkerställa att offentlig finansiering inte ersätter utan kompletterar och utnyttjar privata investeringar när detta är relevant, i enlighet med regler för statligt stöd.

Eftersom medlen för sammanhållningspolitiken under programperioden 2021–2027 planeras bli mindre, bör den övergripande betydelsen av finansiella instrument öka. Detta stämmer överens med det allmänna målet att uppmuntra investeringar på plats, samtidigt som privata investeringar maximeras. Samtidigt bevaras den flexibilitet som behövs för att uppnå de övergripande politiska målen för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

I de fall där delar av verksamheterna inte är inkomstgenererande eller kostnadsbesparande kan de få stöd genom en kombination av bidrag och finansiella instrument, exempelvis för att skala upp innovativa tekniker eller för att hantera sociala frågor såsom energifattigdom.

Driva nya system

Väsentliga förändringar i våra ekonomier och samhällen behövs för att nå EU:s långsiktiga mål. En ren och rättvis energiomställning kräver systematiska lösningar, snarare än optimering av befintliga system.

Det är viktigt att utveckla relevant kunskap och praxis bland aktörer på alla nivåer. En god samordning krävs mellan alla slags intressenter, både offentliga och privata, bland annat för att utforma olika stödinstrument.

Kompletterande åtgärder bör inkludera stöd för att bygga regional och lokal kapacitet för att hantera omställningen till ren energi. Alla relevanta aktörer, såsom icke-statliga organisationer, företag, forskare eller myndigheter måste delta.

Utbyte av erfarenheter mellan länder kan i synnerhet förbättra kapaciteten hos offentliga och privata intressenter. På EU-nivå har nätverket för energi- och förvaltningsmyndigheter (EMA) en viktig roll. ■

LÄS MER:

<https://europa.eu/!jN48TP>

MED DINA EGNA ORD

PANORAMA
tar gärna emot
dina bidrag!

Med dina egna ord är ett avsnitt i *Panorama* där intressenter på lokal, regional, nationell och europeisk nivå berättar om sina framsteg under perioden 2014–2020, och delar med sig av sina åsikter om de pågående och avgörande

diskussionerna om sammanhållningspolitiken efter 2020. *Panorama* tar gärna emot dina bidrag på ditt eget språk, som vi kanske tar med i kommande nummer. Kontakta oss på regio-panorama@ec.europa.eu om du vill ha mer information om riktlinjer och tidsfrister.

Sammanhållningspolitiken driver utvecklingen i Niederösterreich

Niederösterreich är landets till ytan största region, och den näst största sett till befolkningmängden med 1,67 miljoner invånare. Utmaningar relaterade till ekonomisk dynamik, infrastruktur, en växande befolkning och närheten till Wien är viktiga, liksom de utmaningar som har att göra med grannskapet till Tjeckien och Slovakien.

Johanna Mikl-Leitner
Medlem i Europeiska
regionkommittén.
Guvernör i Niederösterreich

Martin Eichinger
Expert på EU:s regionalpolitik

Sammanhållningsfonder gör det möjligt för Niederösterreich att hantera många av dessa utmaningar och genomföra många projekt inom fysisk planering, skydd och bevarande av miljön, forskning, utveckling och nya tekniker. Regionens ekonomi drar också nytta av sammanhållningspolitikens stöd till företagsmodernisering och nya företagsområden. Den ekonomiska utvecklingen till följd av detta har förbättrat sysselsättningsgraden i Niederösterreich. Arbetslöshetssiffrorna är de lägsta på 18 år.

Regionala investeringar i gränsöverskridande projekt gör det möjligt för oss att förmedla idén om ett gemensamt Europa till medborgarna. Ett av dessa projekt, "Lower Austrian Language Offensive", förbereder unga människor språkligt och interkulturellt för den gemensamma ekonomiska marknaden och arbetsmarknaden med Tjeckien, Slovakien och det närliggande Ungern. Ett annat projekt, "Health across"-initiativet, förbättrar tillgången till sjukvård för människor i gränsområden.

"Våra olika regionala projekt stimulerar ett gränsöverskridande samarbete som formar vår europeiska identitet", säger Martin Eichinger, suppleant i Europeiska regionkommittén och ledamot i Niederösterreichs provinsregering för bostadsbyggande, arbetskraft och internationella relationer.

Niederösterreich har varit en drivkraft för europeiska regioner och kommer att vara det i framtiden också. Europas hjärtslag hörs i regionerna och det är dessa som är bäst lämpade att förmedla idén om ett gemensamt Europa till medborgarna.

Under 2010/2011 påbörjade Niederösterreich, tillsammans med andra regioner och organisationer, arbetet med EU:s sammanhållningspolitik, vilket skulle fortsätta för alla EU-regioner under finansieringsperioden 2014–2020. År 2016 anslöt sig 342 regionala och provinsiella partner, som representerande 83 % av befolkningen i EU-27, till vårt krav om att fortsätta bedriva "EU:s regionalpolitik" efter 2020.

I januari 2018 presenterade jag nätverkets krav för kommissionens president

Jean-Claude Juncker. Tillsammans med Regionkommitténs #CohesionAlliance, var vi även aktiva i förhandlingarna inför nästa fleråriga budgetram.

Många av våra krav fördes in i Europeiska kommissionens nya förslag till sammanhållningspolitiken för 2021–2027. Dessa inbegriper tillgängligheten till sammanhållningsfonder för alla regioner, ett fortsatt fokus på gränsöverskridande samarbete, koncentration av EU-medel i områden med EU-mervärde och enklare administration.

Ett ytterligare steg kommer att tas vid det tionde europeiska innovationstoppmötet i Europaparlamentet den 28 november. Europas regioner kommer att visa att innovation som en prioritering för tillväxt, sysselsättning och framsteg inte kan ses isolerat från sammanhållningspolitiken. Båda förbättrar regioner och städer så att ett gemensamt starkt och säkert Europa för alla medborgare kan garanteras. ■

Investering i städer för att stärka lokal utveckling

Med tanke på att sammanhållningspolitiken är den största källan till finansiellt stöd till investeringar i ekonomisk tillväxt och sysselsättning, förespråkar rumänska kommuner en förenklad sammanhållningspolitik som intar ett konsekvent förhållningssätt gentemot städer.

Budgetanslagen till hållbar stadsutveckling måste stå i proportion till städernas avgörande betydelse i ländernas tillväxt och utveckling. Lokala myndigheter kan använda tillgängliga resurser på ett effektivt sätt för att uppnå önskade resultat, och anpassa sig till, förutse och snabbt möta de alltmer diversifierade behoven hos medborgarna, och vara tillgängliga för stödmottagare och ansvariga inför dem.

Robert Sorin Negoia
Ordförande för rumänska
kommunförbundet,
Borgmästare i sektor 3
i Bukarest kommun.

Lokala myndigheter är de som tar initiativet till att omvandla sina egna städer till centrum som är konkurrenskraftiga och attraktiva för invånarna.

Det gemensamma regelramverket och införandet av nya kriterier för tilldelning av europeiska medel kommer att bidra till en bättre anpassning till regionernas och städernas nuvarande förhållanden, behov och prioriteringar. Konsolidering av partnerskapsprincipen och lokala och regionala myndigheters roll i genomförandet av sammanhållningspolitiken kan bidra ännu mer till att mildra riskerna för större regionala skillnader genom aktivt engagemang och främjandet av verktyg för att stimulera och stödja lokal utveckling genom integrerade strategier.

För den framtida perioden efter 2020 tror vi på en förenkling av sammanhållningspolitiken, och på att inrikta medel på framgångsrika program med positiva resultat och positiv inverkan på medborgarna, och på att konsolidera informations- och spridningsverksamhet. ■

EU:s finansieringspolitik 2021–2027 – ett tyskt perspektiv

Tyska lokala myndigheter välkomnar reformer av den fleråriga budgetramen som syftar till att förenkla den och göra den mer transparent, hantera nya utmaningar och få bort de finansieringsklyftor som skapats genom Storbritanniens utträde ur EU.

Den fleråriga budgetramen och bestämmelserna kring enskilda finansieringsprogram är av särskild betydelse för lokala myndigheter. De fastställer EU-finansieringens inriktning och kvalitet för sju år. Kommissionen visade mod genom att föreslå en budget som faktiskt växer i absoluta tal, trots krav på besparingar överallt.

EU:s finansieringspolitik påverkar nästan alla aspekter av lokal politik, oavsett om det handlar om främjande av innovativa, lokala lösningar för rörlighet, stöd till grundläggande tjänster i glest befolkade gränssamhällen, eller finansiering av integrationsåtgärder för de minst gynnade sektorerna i befolkningen. EU-medel kan alltid göra skillnad för huruvida ett projekt genomförs eller ej.

Maximilian Klein
Kontorschef, Europabüro
der Bayerischen Kommunen

Att delta i beslut kring finansieringspolitikens framtid är därför av yttersta vikt för lokala myndigheter. Lokala myndigheters paraplyorganisationer i Bayern hade tidigt en idé om vilket format den framtida finansieringen skulle ha. De integrerade denna aktivt i sin arbetsprocess och delade sina åsikter med kommissionen.

Med förslag som för närvarande diskuteras har kommissionen försökt hantera många av de viktigaste förfrågningarna. Ansträngningar har gjorts för att minska byråkratin, möjliggöra mer flexibilitet i fastställandet och genomförandet av mål, och för att på ett bättre sätt anpassa tematiska mål efter faktiska behov på plats. Lokala myn-

digheter förespråkar även dessa punkter i fortsatta förfaranden.

Den viktigaste förfrågan var emellertid den om att stöd fortsatt ska tillgängliggöras i alla regioner i Europa, i synnerhet genom de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

Denna punkt har tagits upp helt av kommissionen. Lokala myndigheter har även fått stöd från Europaparlamentet med stor majoritet. EU-finansiering har inte bara mervärde i sammanhållningsländerna, utan säkerställer även en större sammanhållning i alla medlemsstater och en befolkning som lättare identifierar sig med EU och den europeiska idén.

Det är nu viktigt att medlemsstaterna å ena sidan, och Europaparlamentet å andra sidan, når fram till en överenskommelse så snart som möjligt. Vad som till varje pris måste undvikas är en utdragen fas utan någon möjlighet att ansöka om EU-medel. ■

Bättre företagsdrift på det lokala planet skärper den globala konkurrensen

I den andra upplagan av rapporten ”Doing Business in the European Union 2018” analyseras den lagstiftande och administrativa miljön för fem viktiga områden i 25 städer i Kroatien, Tjeckien, Portugal och Slovakien.

EU-städerna kan spela en viktig roll när det gäller att skapa rätt förutsättningar för lokala företag att växa och skapa arbeten. Samtidigt spelar storleken inte alltid roll. Nedan presenteras några av de viktigaste resultaten från den andra upplagan av rapporten som publicerats av kommissionen och Världsbanken.

Denna ger värdefulla insikter om vad som stödjer och vad som hindrar entreprenörer när de etablerar och expanderar företag i hela EU.

Sammanfattningsvis avslöjar analysen – med fokus på företagsstartande, hantering av bygglov, verkställande av avtal,

tillgång till elförsörjning och registrering av egendom – ojämna resultat, inte bara bland EU:s medlemsstater utan även inom vart och ett av de fyra länderna.

I **Kroatien** möter exempelvis entreprenörer i de mindre städerna Varaždin och Osijek färre hinder än kollegorna i landets största städer. Att starta ett företag är lättare i Split, att hantera bygglov och få tillgång till elförsörjning fungerar bäst i Varaždin, medan Osijek utmärker sig inom områdena registrering av egendom och verkställande av avtal.

I de tre största städerna i **Tjeckien** – Prag, Brno och Ostrava – är det mycket lättare att driva företag än på andra ställen i landet. Huvudstaden Prag rankas på första plats när det gäller att tillgång till elförsörjning och verkställande av avtal, medan Brno, den näst största staden, överträffar sina kollegor när det gäller hantering av bygglov. En annan stor tjeckisk stad, Ostrava, är bäst i landet när det gäller registrering av egendom.

I **Portugal** kommer staden Porto på första plats när det gäller hantering av bygglov. Att få tillgång till elförsörjning och verkställa avtal är lättare för företag i Coimbra, medan registrering av egendom innebär mindre byråkrati i Faro, Funchal och Ponta Delgada. Till skillnad från vad som är fallet i de andra tre medlemsstaterna i studien, tenderar enskilda portugisiska städer att leda i olika sektorer.

Darko Horvat, finansminister, Kroatien

Vittoria Alliata Di Villafranca, Europeiska kommissionen

Elisabetta Capannelli, Världsbanken

”Doing Business in the EU” spelar en viktig roll i skapandet av rätt villkor för framgångsrik offentlig politik och för att locka investeringar till EU-regionerna.

Prešov och Žilina rankas i topp när det gäller att starta företag i Slovakien. Att få bygglov är lättare i Prešov, medan det är lättare att få tillgång till elförsörjning i Žilina. Trnava utmärker sig när det gäller registrering av egendom, och Kosice när det gäller verkställande av avtal. Liksom i Kroatien är mindre städer ofta mer företagsvänliga, eftersom de måste konkurrera med den slovakiska huvudstaden Bratislava.

Identifiera god praxis

Särskild betydelse har det faktum att de mest utmärkande skillnaderna i varje land kan ses där lokala myndigheter har störst autonomi för att utveckla och genomföra bestämmelser, såsom bygglov, tillgång till elförsörjning och verkställande av avtal. Rapporten ger starka skäl för riktade insatser, utformade för att utnyttja befintliga möjligheter för främjande av ett effektivare regelverk och kvalitet genom att dra nytta av stordriftsfördelar och investera i administrativ modernisering. För detta ändamål hjälper analysen även nationella och lokala beslutsfattare genom att identifiera befintliga lösningar för god praxis, för att förbättra lokala företagsmiljöer och bespara företag tid och pengar.

”Doing Business in the EU” spelar en viktig roll i skapandet av rätt villkor för framgångsrik offentlig politik och för att locka investeringar till EU-regionerna. Sammanhållningspolitiken investerar huvuddelen av medlen i mindre utvecklade regioner och länder, som tenderar att ha mindre gynnsamma företagsmiljöer. Därför kommer det att vara avgörande att minska de förseningar och kostnader som företagen står inför för att hjälpa dessa regioner och länder att komma ikapp resten av EU.

I både den sjunde sammanhållningsrapporten och kommissionens rapport om konkurrenskraft i regioner med låga inkomster och låg tillväxt betonas behovet av att förbättra den offentliga förvaltningen och göra olika förfaranden mer transparenta och effektiva. Det är exempelvis särskilt viktigt att införa webbaserade plattformar för registrering, tjänster och vägledning för små och medelstora företag, för att hjälpa dem att hantera administrativa krav och identifiera källor och till-

gång till finansiering. Att minska den tid som behövs för bygglov är avgörande för viktig infrastruktur.

En hjälpande hand

Kommissionen samarbetar aktivt med EU:s medlemsstater och regioner för att förbättra effektiviteten hos offentliga investeringar på plats och utnyttja deras fulla potential för att skapa tillväxt och arbetstillfällen. Tillsammans med Världsbanken har en serie gemensamma åtgärder vidtagits för att hjälpa regioner att komma i kapp utvecklingen, i synnerhet i Polen, Slovakien och Kroatien.

Corina Crețu, kommissionär med ansvar för regionalpolitik, gav följande kommentar till resultaten: Den framtida sammanhållningspolitiken för 2021–2027 kommer att fortsätta sitt stöd till medlemsstaternas ansträngningar för att göra EU-regionerna mer attraktiva att arbeta och investera i.”

Denna rapport är den andra i en serie av lokala och regionala analysrapporter, finansierade av kommissionens generaldirektorat för regional- och stadspolitik. Den första upplagan, som publicerades 2017, omfattade städer i Bulgarien, Ungern och Rumänien (*Panorama* 62, sidan 28). ■

LÄS MER

<https://bit.ly/2zHUK77>

Roadtrip-projektet – vilken resa!

Åtta unga människor har avslutat sin livs resa. De har rest runt i Europa i Roadtrip-projektet för att utforska projekt och initiativ som stöds av EU. De har upptäckt att det finns mer att utforska i Europa än vad de hade kunnat föreställa sig, och mer som förenar oss.

Under fyra månader korsade resenärerna Europa i två-mansteam som följde fyra rutter: över Medelhavet, utmed Atlantkusten, genom Baltikum och längs Donau. Resan genomfördes utan några längre uppehåll.

Resenärerna som kom från åtta länder och olika bakgrunder, bidrog var och en med ett unikt perspektiv på sin egen månadslånga resa. De passerade över 20 länder, besökte fler

än 50 projekt, smakade på utsökt lokal mat, provade på nya upplevelser och fick otaliga nya vänner.

Vid ett avslutande möte i Berlin hade alla möjligheten att dela och jämföra sina erfarenheter, oavsett om det handlade om att städa upp skräp från Medelhavet, besöka ett konstcentrum som ligger i två tidszoner eller vandra bland trätoppar i Litauen.

Känner du dig också inspirerad att utforska Europa? Besök Roadtrip-projektets webbplats för att upptäcka mer, och ta del av resenärernas bloggar och videor. ■

LÄS MER

<https://roadtripproject.eu/>

"När jag tänkte på Europa tänkte jag på en blå flagga med gula stjärnor på, och i själva verket är Europa inte någonting annat än länder tillsammans. En mosaik av olika människor, men ett och samma folk."

LOUIS (21, Belgien, Medelhavsresan)

"Det ständigt föränderliga landskapet, vägen, varje ny dag, varje ny vän, dessa saker är de jag värdesätter mest ... Jag är stolt över att komma från Ecuador, jag är stolt över att bo i Litauen och nu är jag stolt över att bo i Europa."

FABIAN (25, ecuadorian bosatt i Vilnius, Litauen, Atlantresan)

"Den grundläggande lärdomen man kan dra från Roadtrip-projektet är hur människor kan arbeta tillsammans, hur olika länder kan samarbeta tillsammans. Vi kan alla samarbeta tillsammans och få saker och ting att fungera."

Achilleas (22, Grekland, Östersjöresan)

"Jag lärde mig mycket: om Europa, vår miljö, natur och våra människor. Jag blev inspirerad och berörd och jag hoppas att videorna påverkade dig på samma sätt."

YLDAU (24, Nederländerna, Atlantresan)

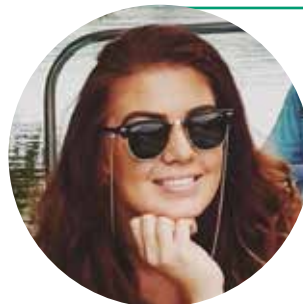
"Var inte rädd för att tala med människor. Det handlar bara om en sak, att närma sig alla!"

Kenneth (20, Irland, Donauresan)

Jag lärde mig så mycket om mig själv, vem jag är, om olika länder och kulturer, deras historia, vad de har gått igenom och vad de önskar sig inför framtiden."

Kenneth (21, Irland, Donauresan)

"Vi får aldrig glömma alla dessa projekt vi besökte; de kommer från människor som vill göra en skillnad i samhället."

LOUISA (26, Tyskland, Medelhavsresan)

"För mig handlade Roadtrip-projektet om att skapa kontakt med människor som vi mötte på vägen. Det handlade också om att resa, om att upptäcka nya saker."

Luna (23, Spanien, Östersjöresan)

Rio-Antirrio Bridge, Korinthiska viken, Grekland

Att bli riktiga finska fiskare, Torneå, Finland

Hantverksmässig fiskkonservering i Burela, Spanien

PlantCult, Thessaloniki, Grekland

Vinover: vinprovning i Bordeaux, Frankrike

Nytt konserthus i Szczecin, Polen

Gabrage: den coolaste designbutiken i Wien, Österrike

Andere Baustelle, att hitta en alternativ karriärväg i Ulm, Tyskland

Achilleas och Luna

Yldau och Fabian

Kenneth och Susann

BALTIC

28 juli – 25 augusti

ATLANTIC

19 maj – 16 juni

Louis och Luisa

DANUBE

23 juni – 21 juli

MEDITERRANEAN

14 april – 12 maj

#EU IN MY REGION

Berätta historien om EU-finansierade projekt

Sjukhus i Kalisz, Polen: effekter av modernisering av värmesystem – Andrzej Kurzynski

#EUinmyRegion har gjort det möjligt för medborgare att upptäcka tusentals EU-finansierade projekt och att dela berättelser om dessa via blogg- och fototävlingar.

Det bästa sättet att sprida information om effekterna av EU-projekt- och program är att låta medborgare upptäcka dessa i sitt grannskap. Det är det som #EUinmyRegion handlar om: en möjlighet att lära sig och engagera sig, delta och vinna.

Kampanjen är organiserad kring fyra initiativ: öppet hus på EU-projekt, en bloggtävling, en fototävling och en frågesport på nätet. Dessa aktiviteter uppmuntrar medborgare att besöka och upptäcka EU-finansierade projekt och dela bilder, blogginlägg, videor och erfarenheter om dessa via sociala medier.

Öppet hus på EU-projekt och bloggar

Öppet hus på EU-projekt detta år hölls huvudsakligen under maj månad. Stödmottagare av EU-medel välkomnade hundratusentals medborgare till sina projektplatser på fler än 2000 arenor runtom i EU.

Bloggtävlingen uppmuntrade till berättelser – blogginlägg eller videor – på alla EU-språk om projekt som samfinansierats av

EU. Bland de 120 inlämnade bidragen valde juryn ut tre vinnare: Radu Dumitrescu från Rumänien, som skrev en personlig skildring av projektet Erasmus+-projektet med europeiska ungdomsveckor, Amaury Bisiaux från Frankrike som reste runt med tåg i Europa och beskrev det nya initiativet #DiscoverEU, samt Maria Giner Soler från Spanien som rapporterade om innovativa små och medelstora företag som får stöd från regionala medel.

Vinnarna kommer att kunna njuta av en tre veckor lång EU-kommunikationskurs i Bryssel i oktober 2018.

Frågesport och foton

Slutligen mottog åtta lyckliga vinnare av frågesporten på nätet om europeisk kultur och europeiska traditioner en korg var med europeiska delikatesser.

Fototävlingen riktade uppmärksamheten mot avgörande investeringar som gjorts i Europas regioner tack vare Europeiska unionen. För att få delta i tävlingen skulle medborgarna ta ett foto av ett projekt som samfinansierats av EU och skicka in det. Av de 530 inskickade foton valde juryn ut de 30 vinnarna utifrån estetisk kvalitet, kreativitet och relevans för tävlingens tema.

Vinnarna är:

- Florian Juritsch
- Fabrice Serodes
- Lyubomila Dimitrova
- Sophie Pedroso
- Emmanuel Lemaigen
- Marjorie Baque
- Adrien Staquet och Sophie Balzing
- Michael Lamla
- Michail Amoiridis
- Carmela Gioia
- Filippo Cioffi
- Giovanni Sogari
- Giuseppe Pignotti och Margherita Maggi
- Aigars Ievins
- Alex Kaousche
- Bram Gesink
- Adrian Krać
- Andrzej Kurzynski
- Karolina Nawrot och Michał Szkudlarek
- Eduardo Ventura och Hugo Alexandre dos Santos Couto
- Maria Gabriela Riglea och Vasile Stoica
- Marek Vcelka
- Susanna Včelková och Patrik Vaclavik
- Zane Sime

Bilderna har nu sammanställts till en utställning som kommer att ges runt om i Europa. Öppnandet sker i Bryssel under Europeiska veckan för regioner och städer i oktober 2018. ■

LÄS MER

www.euinmyregion.eu

Port de Vilanova i la Geltrú, Spanien: fiskare som tvättar sina hummerburar och sin båt – Sophie Pedroso

Masugnar Belval, Luxemburg – Alex Kaousche

Stjärnspår ovanför uttorkade slamsilor vid Barreiro/Moita avloppsreningsverk, Portugal – Eduardo Ventura

YOUTH4MEDIA

Mediaprogrammet Youth4Regions stöder utvecklingen av nästa generations journalister specialiserade inom regionalpolitik. Det uppmuntrar dessa unga européer att kommunicera kring EU-finansierade projekt.

En stor möjlighet för den yngre generationen

Nedan presenterar vi den första av fyra vinnande texter i bloggtävlingen YOUTH4MEDIA för unga journalister.

Med en befolkning på 437 000 är Kirklees i West Yorkshire i norra England, hemvist för det elfte största kommundistriktet i Storbritannien. Området har mottagit åtminstone 20 miljoner pund (omkring 22 miljoner euro) under de senaste 10 åren, huvudsakligen från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) för att stödja skapande av arbetstillfällen, innovation och projekt för unga entreprenörer.

Eruf investerade 1,8 miljoner pund i omvandlingen av ett före detta gasverk till Bretton Business Park i Dewsbury, vilket i sin tur skapade omkring 130 nya jobb och många blomstrande nya företag.

Det populäraste och mest framgångsrika projektet var Kirklees Youth Enterprise Centre (Kyec), som delvis finansierats genom Eruf-programmet 2007–2013. Centret som inrättades i Creative and Media Studio School i Huddersfield mottog över 4,9 miljoner pund för att ge elever i åldern 14–19 år nödvändiga färdigheter och finansiellt stöd för att starta sina egna företag.

» Eruf har hjälpt till att skapa arbeten och företag i Kirkleesdistriktet ... Men vad har framtiden att erbjuda i skuggan av Brexit? »

Eleverna undervisades i hur man skriver en affärsplan och startar ett företag. Skolan drev även flera "testhandelsföretag" för att ge eleverna en känsla för hur det är att hantera riktiga kunder och verkliga problem. Elevernas mål var att skapa en stark affärsplan som de skulle kunna presentera inför en panel av företagsexperter. Om deras planer var väl utförda hade de möjligheten att säkra ett anslag på 5 000 pund för att kunna starta och driva sitt eget företag, med stöd av en företagsrådgivare och mentor.

Hittills har detta program hjälpt 67 unga entreprenörer att starta företag i Kirkleesdistriktet. En sådan entreprenör är Zoe Ann som studerade fotografi vid universitetet i Huddersfield eftersom hon alltid hade velat bli bröllofsfotograf. Medan hon fortfarande studerade vid universitetet startade hon sitt eget företag med hjälp från KYEC. Hon tog examen 2017 och arbetade heltid i sitt företag, och använde sig av kunskapen och bidraget från programmet.

Max Lockwood skapade rubriker i Yorkshire Press 2015 när hans affärsplan beviljades ett bidrag. Den unge entreprenören med Downs syndrom lanserade OUR T-SHIRT i syftet att sprida medvetenhet om hans genetiska tillstånd. Några av hans t-shirtdesigner är skapade kring kromosom 21, med en som föreställer en bild på ett musiktangentbord med 20 svarta tangenter och en röd. Han trycker även t-shirtar med kunders egna designers eller bilder.

Maria Ward-Brennan är 21 år och kommer från Carrickmacross, i grevskapet Monaghan på Irland. För närvarande går hon sista året på en journalistkurs vid universitetet i Huddersfield i West Yorkshire, Storbritannien. Hon listar resor, läsning och politik bland sina intressen och hoppas kunna flytta till Frankrike i framtiden.

Eruf har hjälpt till att skapa arbeten och företag i Kirkleesdistriktet och över hela Storbritannien genom att ge en unik möjlighet för den yngre generationen. Men vad har framtiden att erbjuda i skuggan

av Brexit? Med EU-finansiering som planeras upphöra i mars 2019 finns det ingen tydlig bild över varifrån finansiering av nya företag ska komma.

Och vem kommer att finansiera möjligheter för innovation likt dem som tillhandahålls av KYEC-programmet. Ingen verkar veta vad framtiden har att erbjuda för lokala företag i Kirkleesdistriktet, vilka snart kommer att vara tvungna att klara sig utan EU-finansiering. ■

BERÄTTELSE OM STÄDERNA I EU

Möt EU:s agenda för städer!

EU:s agenda för städer är ett europeiskt integrerat och samordnat tillvägagångssätt för stadsproblem, som involverar aktörer på EU-, nationell, regional och lokal nivå.

EU:s agenda för städer¹ kom till stånd i maj 2016 genom Amsterdamfördraget². I detta dokument som lägger grunden för agendan kom EU-ministrar med ansvar för stadsfrågor överens om att fokusera på tre pelare för beslutsfattande kring och genomförande av EU-politik: bättre reglering, bättre finansiering och bättre kunskap.

Initiativet som grundades på subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna **samlade myndigheter och intressentorganisationer på stads-, regional, nationell och europeisk nivå** från hela Europa med ett mål: att hitta gemensamma svar på det växande antalet utmaningar i städerna.

Sedan lanseringen av agendan **hertolv partnerskap**³ upprättats. Partnerskap för inkludering av migranter och flyktingar, luftkvalitet, bostadsbyggande och fattigdom i städerna blev startskottet för initiativet under 2016. De flesta av dessa genomför för närvarande sina handlingsplaner. De som lanserades 2017 och är inriktade på digital omvandling, cirkulär ekonomi, rörlighet i städer och arbeten och färdigheter i den lokala ekonomin, har även lagt fram konkreta förslag i form av (utkast till) handlingsplaner, som nu genomförs eller finputsas.

De yngsta partnerskapen, som arbetar med energiomställning, klimatanpassning, innovativ och ansvarsfull offentlig upphandling och hållbar användning av land- och naturbaserade lösningar, anslöt sig till agendans gemenskap under sommaren 2017. De arbetar för närvarande på utkast till handlingsplaner, som förväntas färdigställas nästa år. **Alla partnerskap rådfrågade allmänheten** under utarbetandet av handlingsplanerna, och lämnade in dem för återkoppling på nätet innan de färdigställdes och godkändes av medlemsstaterna.

EU:s agenda för städer är väl medveten om **betydelsen av att nå ut**. Därför sker kommunikation med allmänheten inte bara genom offentliga undersökningar, utan även genom en särskild webbplats, Twitter, e-post, ett nyhetsbrev och partnerskapsevenemang.

Den kommande europeiska veckan för regioner och städer är ett annat exempel på hur agendans möte med allmänheten. Vid detta års evenemang kan besökare ta reda på mer i Urban Corner, där Eurocities, det gemensamma forskningscentret (JRC), Urbact, Urban Innovative Actions (UIA) och Urbis gemensamt står för värdskapet. Spel, presentationer, nätverkande och virtuella verklighetssimulatorer kommer att visa några av de många idéerna om hur man kan **förbättra livskvaliteten i stadsområden**. ■

LÄS MER

<http://www.urbanagendaforthe.eu>

Twitter: @EUUrbanAgenda

E-post: UA.communication@ecorys.com

¹ Se Panorama nr 58, sida 4: <http://ec.europa.eu/xN38Yu>

² <https://ec.europa.eu/futurium/en/content/pact-amsterdam>

³ <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>

TIDSPLANERING FÖR ETT PARTNERSKAP (OMKRING TRE ÅR)

1.

Inventering (identifiering av befintligt arbete och befintliga källor till finansiering och kompetens).

2.

Identifiering av flaskhalsar och potential.

3.

Utarbetande av en handlingsplan (en uppsättning konkreta åtgärder och en färdplan för deras genomförande).

4.

Genomförande av handlingsplanen.

5.

Utvärdering av partnerskapet.

"Agendan för städer är ett inkluderande, deltagande instrument som syftar till att uppnå ett bättre Europa. Den arbetar från grunden och ger röst åt städerna så att de kan upprätta en direkt dialog med medlemsstaterna och Europeiska kommissionen (...)

(...) som uttrycker deras behov av frihet, medvetna om att de är en del av en ny experimentell process. Detta är intressant och utmanande på samma gång, eftersom små och medelstora städer sannolikt inte är vana vid att arbeta för EU (...), men det är en verkligt stor möjlighet att (...) vara en del av denna nya mekanism, att lansera initiativ som arbetar med en gemensam vision för en ny strategi att tillsammans planera ett nytt stadsområde, och möta prioriterade teman med en ökad medvetenhet."

Stefania Manca

Samordnare för partnerskapet för anpassning till klimatförändringar

"De åtgärder vi presenterar är konkreta åtgärder för att förverkliga en stad där invånare och entreprenörer inte tänker i termer av avfall, utan i termer av resurser med ett permanent ekonomiskt och socialt värde. En stad där stadsresurscenter

är sociala och ekonomiska knutpunkter för invånare och företag, där de kan mötas och samarbeta kring en cirkulär resurshantering. Den europeiska lagstiftningen lockar lokala myndigheter, företag och investerare att göra det bästa möjliga av allt slags avfall, och även av vatten. (...) Det finns även tillgängliga verktyg som vägleder staden genom de olika finansieringsmöjligheterna och stöder intressanta finansierare och leder deras finansieringar till investeringar i den cirkulära övergången."

Håkon Jentoft

Samordnare för partnerskapet om cirkulär ekonomi

INITIATIVET URBAN ACADEMY ON INTEGRATION

Initiativet Urban Academy on Integration⁴ är en av de första åtgärderna som kommer att genomföras. Med initiativet, som utvecklades genom partnerskapet för inkludering av migranter och flyktingar, strävar man efter att erbjuda en europeisk strategisk inlärningsmiljö för tjänstemän och beslutsfattare som arbetar med integration på lokal, regional, och nationell nivå, och erbjuda en möjlighet att skapa nätverk med kollegor med fokus på liknande integrationsfrågor runtom i Europa. Den första upplagan, som ägde rum den 16–18 april 2018 i Bryssel, blev en succé. En andra upplaga kommer att hållas under våren 2019.

"Vi når ut till städer utanför vårt partnerskap genom att delta i sammankomster för samordnare, nätverkssessioner och även i externa evenemang, såsom seminariet Procura+ i Oslo tidigare detta år, eller den kommande EWRC

i oktober i Bryssel."

Valentina Schippers-Opejko

Samordnare för partnerskapet för en innovativ och ansvarsfull offentlig upphandling

⁴ <https://europa.eu/qM49GV>

Integrera för att nyskapa

Eurocities-nätverket omfattar fler än 140 av Europas största städer och fler än 40 partnerstäder.

Marton Matko, politisk rådgivare i Eurocities, bedömer kommissionens senaste stadspolitiska åtgärd.

Du är involverad i flera partnerskap för agenda för städer. Vilka kommande steg är viktiga för att involvera städer ytterligare i utformningen och genomförandet av stadspolitiken?

Eurocities har åtagit sig att stödja EU:s agenda för städer. Nätverket är en avgörande milstolpe mot ett mer omfattande och praktiskt förhållningssätt till stadsfrågor i Europa.

För första gången för städer en dialog med nationella regeringar och Europeiska kommissionens enheter för att göra politik och program mer användbara för utmaningar i städerna. Partnerskapen föreslår praktiska förslag till förbättring av lagstiftning, finansiering och kunskap om gemensamma EU-prioriteringar, såsom

luftkvalitet, avfallsåtervinning, klimatåtgärder eller integration av flyktingar.

Vid Habitat III-konferensen gjorde EU ett åtagande om att genomföra agendan som sitt bidrag till FN:s nya agenda för städer. Vi anser att medlemsstater och EU-institutioner har ett gemensamt ansvar för att på ett bättre sätt engagera sig i och stödja initiativet för att leverera användbara konkreta resultat.

Ett nästa steg skulle vara att återskapa arbetsmetoden i en nationell eller regional kontext. Några medlemsstater och regioner testar sådana initiativ, men arbetsmetoden kan även tillämpas på ett bredare plan, exempelvis inom ramen för programplaneringen av sammanhållningspolitiken.

Vilka är de huvudsakliga förbättringarna i det nya ramverket för sammanhållningspolitiken när det gäller främjandet av ett verkligt integrerat platsbaserat förhållningssätt?

Vi uppskattar att kommissionens förslag till den nya ramen för sammanhållningspolitiken speglar många av rekommendationerna från högnivågruppen för förenklingen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Utöver att de minskar bördan för stödmottagarna effektiviserar de även förvaltningen av fonderna avsevärt, vilket bör kunna möjliggöra en snabbare uppstart och genomförande.

Vi välkomnar även idén om interimistisk omplanering av program för att kunna möta framväxande utmaningar på ett

” *Det integrerade förhållningssättet är inte ett abstrakt begrepp. I verkligheten lever människor i storstadsområden, landsortsstäder eller avlägsna byar, inte i politiska silor.* ”

bättre sätt. Vi förväntar oss även att medlemsstater kommer att uppskatta den flexibilitet som erbjuds genom det nya politiska målet för integrerad territoriell utveckling. Vi är emellertid angelägna om att se starkare garantier för att städer och lokala myndigheter ska vara involverade i utformningen av programprioriteringar på ett korrekt sätt.

Vad saknas mest i stadsdimension av den föreslagna sammanhållningspolitiken efter 2020?

Vi är verkligen bekymrade över vissa förändringar som motverkar ett integrerat platsbaserat förhållningssätt. Bortsett från avvecklingen av landsbygdsutvecklingsfonden är vi väldigt besvikna över att Europeiska socialfonden+ helt och hållet verkar överge det integrerade territoriella förhållningssättet.

Detta skulle göra det extremt problematiskt för städer att inrätta komplexa program som involverar både fysiska anläggningar och stödtjänster, såsom att främja social inkludering och integration i utsatta stadsdelar. Eurocities föreslår ändringar både i de gemensamma bestämmelserna och bestämmelserna kring ESF+, vilka skulle kunna möjliggöra en enklare kombination av medel som stöder integrerade stads- och territoriella strategier.

För det andra vill vi att bestämmelserna kring tematisk koncentration på ett bättre sätt ska stödja städer i att hantera urbana utmaningar genom ett integrerat förhållningssätt. Vi föreslår ett ökat fokus på klimat och gröna investeringar, vilket även ska omfatta en hållbar rörlighet i städer.

Parallellt med detta ber vi om mer flexibilitet vid valet av de övriga politiska målen och om en liten minskning av de totala tröskelvärdena. Städer använder sig av sammanhållningspolitiken för att nyskapa inom alla politiska mål, exempelvis genom att använda digitala tekniker för att förbättra tillgången till rörlighet och sociala tjänster.

I själva verket vill vi se en ännu större ambition för att nyskapa inom området stadsförvaltning. En stor del av sammanhållningspolitiken investeras i städer och förorter. Omkring 8 % av Erufs budget investeras emellertid med hjälp av en innovativ arbetsmetod som grundas på omfattande strategier, som utarbetas och genomförs av stadsmyndigheter tillsammans med ett brett spektrum av lokala intressenter. Denna metod bär redan frukt. Statstjänstemän har påbörjat ett arbete i gränsöverskridande grupper som involverar lokala samhällen, medan kärnstäder och närliggande städer nu samarbetar till förmån för den bredare regionen.

Detta är förmodligen en av de viktigaste systematiska innovationerna inom sammanhållningspolitiken. Därför föreslår vi ett ökat anslag till hållbar stadsutveckling från 6 till 10 % av Erufs budget samt att ESF+ omfattas

Kommissionen föreslår att ett sammanhängande stöd till städer erbjuds från 2020. Hur planerar Eurocities att bidra till det europeiska stadsinitiativet? Varför är det så viktigt att städer hanterar sina utmaningar på ett integrerat sätt?

Det integrerade förhållningssättet är inte ett abstrakt begrepp. I verkligheten lever människor i storstadsområden, landsorts-

städer eller avlägsna byar, inte i politiska silor. För att hjälpa utsatta stadsdelar att bli mer beboeliga måste olika stadssektorer, såsom bostadsbyggande, sociala tjänster, infrastruktur, rörlighet och miljö, arbeta tillsammans.

Städer provar ständigt nya sätt att samarbeta och sätt för att engagera invånarna i medskapande lösningar. Vi måste ge lokala tjänstemän rätt kompetens och stödja försök för att öka denna innovationspotential. Urbact och initiativet för innovativa åtgärder i städerna har uppnått mycket inom detta område och bör stärkas. Det europeiska stadsinitiativet skulle kunna stärka synergier mellan dessa program och skapa en välbehövlig koppling till den allmänna sammanhållningspolitiken.

Det är värt att komma ihåg att en bättre samordning av EU-instrument är ett av huvudmålen för EU:s agenda för städer. Eurocities är väldigt angeläget om att tillsammans med GD REGIO undersöka hur vi på bästa sätt kan bidra till att göra det europeiska stadsinitiativet mer användbart för städer. Vi stöder alla praktiska förbättringar som hjälper sammanhållningspolitiken att föra Europa närmare sina medborgare. ■

LÄS MER

www.eurocities.eu

Skapa relationer mellan städer för en mer hållbar framtid

Yokohama, Japan

Ronald Hall, extern expert och tidigare chefsrådgivare på generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, ger sin personliga syn på EU:s internationella program för stadssamarbete.

Mer än hälften av världens befolkning bor nu i städer. Det är i städernas centrum den största tillväxten och utvecklingen sker. Därför drar de till sig människor från landsbygden som söker möjligheter till högre inkomst och tillgång till högkvalitativa tjänster såsom utbildning och sjukvård, och som vill säkra en bättre framtid för sina barn.

Den här omställningen från mindre produktivitet på landsbygden, huvudsakligen traditionellt jordbruk till större mervärde i stadsområden inom industrin och många tjänstesektorer, är avgörande för hur ekonomier växer. Historiskt sett är det den väg som världens mest utvecklade länder har tagit, och det är den modell som idag används av nya tillväxtländer över hela världen.

Urbaniseringen, som framför allt är resultatet av den resurskrävande modell för stadsutveckling som kännetecknas av tillväxten av industrinationer på 1900-talet, har stora fördelar,

men den är inte gratis. Den har lett till en utarmning av naturens resurser – inklusive naturen själv – och till förorening av luften, floderna och haven, på ett sätt som nu hotar livskvaliteten i den utvecklade världens storstadsområden.

För utvecklingsländerna och tillväxtländerna – där urbanisering och ekonomisk tillväxt går hand i hand – är det viktigt att verkligen ta lärdom från industrivärlden. När det gäller stadspolitik i tillväxtländerna måste man se på vad nationella myndigheter och stadsmyndigheter har lyckats bra med de senaste årtiondena. Man måste dra lärdom av de misstag som historiskt har gjorts.

Samarbete är bra för alla

Ett samarbete mellan industriländer och tillväxtländer kan alla tjäna på. Industriländerna har stor kunskap att bidra med efter minst ett århundrade av urbanisering, men de framväxande ekonomierna, som kanske inte tyngs ned av traditionen, har många innovativa lösningar att dela med världens industriekonomier. Faktum är att några av världens största stadscentrum finns i tillväxtekonomier i länder som Kina, Indien, och Latinamerika.

Europeiska kommissionens generaldirektorat för regionalpolitik och stadspolitik har formaliserat 14 dialoger om regionalpolitik och stadspolitik, med bland annat sex EU-strategiska partner (Kina, Ryssland, Brasilien, Mexiko, Japan och Indien) samt de östliga partnerskapsländerna (Ukraina, Moldavien, Georgien) och länder i Latinamerika (Argentina, Chile, Peru, Colombia) samt SICA (Central American Integration System).

Även utan avtal har det utvecklats ett samarbete med andra strategiska partner, som Kanada och Sydafrika, och regionala grupper som Karibiska gemenskapen (Caricom), Sydasiatiska nationers förbund (Asean), Södra Afrikas tullunion (Sacu) och Västafrikanska ekonomiska och monetära unionen (Waemu).

Men det största behovet av samarbete och kunskapsdelning kommer nog ändå från det gemensamma intresset i alla länder och på alla kontinenter att bevara vår planet. Det finns ett brådskande behov av att tillsammans utveckla en modell för urbanisering som är hållbar, som bevarar naturen och naturresurserna och som sänker utsläppen som förorenar våra städer, skadar våra barns hälsa och bidrar till den globala uppvärmningen. Det är anledningen till att hållbar urbanisering är centralt för de hållbara utvecklingsmålen som antagits av FN och som i sin tur bland annat har lett till New Urban Agenda (NUA) som antogs av över 170 länder i Quito i Ecuador 2016.

EU tar utmaningen för hållbar urbanisering mycket seriöst. Kommissionären för regionalpolitik, Corina Crețu, som företrädde EU i Quito 2016, förpliktigade EU att ägna kunskap och resurser åt att främja NUA. Detta sker både internt inom EU, med EU-agendan för städer som styr stadsutvecklingsprogrammen i de 28 medlemsstaterna och, som nämns nedan, utanför EU med de diplomatiska förbindelserna med andra länder.

Hållbar utveckling i städerna

Det viktigaste verktyget för att vidareutveckla den här verksamheten utanför EU är **IUC – det internationella programmet för stadssamarbete (2017–2019)**, som stöder stadsmyndigheter inom och utanför EU som vill samarbeta om hållbara stadsutvecklingsområden. IUC-programmet baseras på fem år av pilotåtgärder inom **Världsstads**-projektet och **Urbelac**-projektet.

Kommissionären för regionalpolitik, Corina Crețu talar under ett besök i Kina nyligen

Under IUC har stadssamarbetsplattformar inrättats med Kina, Indien, Japan, Latinamerika och Nordamerika. Programmet visar att EU-politiken håller på att mogna när det gäller att främja internationellt samarbete mellan städer. Under IUC sluter cirka 70 deltagande städer på varje sida nya samarbetsavtal om samarbete för hållbar stadsutveckling. Det handlar om att utarbeta lokala handlingsplaner för integrerad stadsutveckling. I grunden prioriterar dessa planer samarbetet inom sektorerna inom EU-agendan för städer och NUA.

Med utgångspunkt i världsstadsprojektet använder städerna ett mångfaldsperspektiv, med tillämpning av kunskaper och erfarenheter från de offentliga myndigheterna, näringslivet, forskar-

Under världsstadsprojektet (2015–2018) har EU-städer sammankopplats med städer i Kanada, Kina, Indien, Japan, Sydkorea, Indonesien, Vietnam, Australien och Sydafrika. De sammankopplade städerna har utbytt erfarenheter om teman som smart stadsutveckling, energieffektivitet, avfallshantering, hållbar rörlighet osv. Under Urbelac-projektet (2011–2019), som nu går in i sin fjärde upplaga, har Europeiska kommissionen och den interamerikanska utvecklingsbanken hjälpt städer från EU och från Latinamerika och Västindien. Det har skapats ett nätverk som främjar utbyte av erfarenheter, riktmärken och utarbetande av handlingsplaner. Både världsstadsprojektet och Urbelac-projektet är det konkreta resultatet av Europaparlamentets stöd till internationell diplomati på stadsnivå.

Medellin, Colombia

Udaipur, India

Zhengzhou, Kina

Montreal, Canada

” Det finns ett brådskande behov av att tillsammans utveckla en modell för urbanisering som är hållbar, bevarar naturen och dess resurser och minskar de utsläpp som förorenar våra städer, skadar våra barns hälsa och bidrar till global uppvärmning. ”

gruppen och det civila samhället. EU:s eget Urbact-program för stadsnätverk används som en viktig källa till kunskap och erfarenhet för att stödja lokal handlingsplanering.

IUC-projektet har lett till utvecklingen av gemensamma pilotprojekt, och samförståndsavtal som säkerställer deras långsiktiga framtid har undertecknats mellan offentliga myndigheter, forskningsorgan och företrädare för näringslivet på båda sidor.

Föregå med gott exempel

Under IUC parades till exempel staden Parma i Italien ihop med Fredericton i Kanada. Den kanadensiska stadens avdelning för arv och stadsplanering, tillväxt och samhällstjänster samarbetar med Parmas jämställdhetsbyrå och en europeisk projektbyrå. Med syftet att förbättra lokal demokrati arbetar de två sidorna med att identifiera de hinder som hindrar mar-

ginaliserade grupper politiska deltagande och deras grundläggande orsaker, och med att identifiera möjliga politiska åtgärder och mekanismer för att eliminera dessa och skapa en mer inkluderande stadsmiljö.

Den italienska staden Bologna samarbetar med Austin i USA om frågor som sträcker sig från att utveckla ett system för hälsosammare lokal mat och förbättra resurseffektiviteten till att öka motståndskraften mot klimatförändringarna. Stadsstyrningsfrågor har legat högt på agendan, och till exempel har man i Austin dragit slutsatsen att kontoret för hållbar utveckling och byrån för ekonomisk utveckling behöver samverka mer.

Det finns ett samarbete mellan Rotterdam i Nederländerna och Surat i Indien. Städerna fokuserar på att ta itu med frågor som rör vattenförvaltning, som att säkerställa kvaliteten på dricksvatten, mildra vattenföroreningar från industriell avrinning, skydda mot översvämningar och hitta effektiva sätt att hantera avloppsvatten. I Rotterdam har Surat hittat en kunnig partner med stor erfarenhet av vattenhantering. I Surat har Rotterdam hittat en stad som hanterar dessa frågor i mycket större skala, vilket redan har inspirerat den nederländska staden att tänka annorlunda om de utmaningar de står inför. ■

LÄS MER

<http://europa.eu/!Pr79bv>

<http://www.iuc.eu/>

<http://world-cities.eu/>

Christian Specht, förste vice borgmästare i staden Mannheim

Mannheim paradades ihop med Chongqing inom ramen för IUC

Vad har varit mervärdet av Mannheims deltagande i IUC-programmet? Vilka är de viktigaste möjligheterna för Irland?

Genom det kontinuerliga stödet från IUC-gruppen och Europeiska kommissionen, och samarbetet med den nationella utvecklings- och reformkommissionen (NDRC) i Folkrepubliken Kina, har ett effektivt samarbete med bland annat utbytesbesök på båda sidor möjliggjort snabba framsteg i vår förbindelse med Chongqing. Dessutom skapade IUC ett stort intresse för våra insatser med Kina, vilka togs upp av media, och riktade internationell uppmärksamhet mot Mannheim. De inledande resultaten, såsom den planerade invigningen av den direkta järnvägsförbindelsen mellan Mannheim och Chongqing i oktober 2018, såväl som en internationell högnivåkonferens i samarbete med den tyska handelstidningen Handelsblatt 2019, är större resultat av samarbetet, efter endast 16 månaders projektgenomförande.

Vilken plats har staden i det internationella samarbetet? Tror du på idén om ”stadsdiplomati”?

Städer är huvudaktörer när det gäller genomförande av nya lösningar för att förbättra medborgarnas livskvalitet. Internationellt utbyte mellan sådana huvudaktörer möjliggör utvecklingen av innovativa idéer och medför en kunskapsökning. När städer involveras i internationella strategier tenderar de vidtagna insatserna att bli mer praktiska, pragmatiska och lösningsorienterade, och det är mindre sannolikt att rent politiska intressen eftersträvas. Stads- och regionledare kan kanske spela en viktig roll genom att hjälpa till att bygga broar och övervinna missnöje, i synnerhet i en tid då antieuropeiska känslor och nationalistiska tendenser växer. Därför anser jag att stadsdiplomati ska bli en integrerad del av EU:s yttre politik, bland annat när det handlar om att uppnå FN:s hållbara utvecklingsmål.

Vilket råd skulle du ge till borgmästaren i en europeisk stad kring att delta i IUC-programmet för första gången?

IUC-programmet förväntar snabba genomföranden, och för att uppnå detta erbjuds det regelbundet tekniskt stöd, vägledning och ekonomiskt stöd. I Mannheims fall fann vi dessutom att högnivåstödet från både Europeiska kommissionen och Kinas NDRC innebar att vi fick direkt tillgång till viktiga beslutsfattare och ledande företagsrepresentanter, som är mycket svårare att kontakta när de agerar enbart på stadens initiativ. Därför rekommenderar jag starkt deltagande i IUC-programmet för alla städer som planerar att bli mer involverade i den globala ekonomin genom att stärka det internationella samarbetet, på ett sätt som ger snabba och mätbara resultat. Dessutom rekommenderar jag involvering av lokala företag och forskningspartners redan från början av processen, eftersom de flesta insatser och mål inom vårt IUC-projekt är resultatet av rundabordsamtal med lokala företag och kinesiska partner för att matcha respektive mål och intressen.

Litauen: hitta en smartare väg till regional tillväxt

Sedan landets anslutning till EU under 2004 har Litauen gjort betydande förbättringar i sina handels- och företagssektorer för att uppfylla unionens krävande standarder. Även om EU-investeringar har hjälpt till att stimulera tillväxt och sysselsättning måste detta övergångsland nu fokusera på företagande och utbildning för att stärka sin konkurrenskraft i hemlandet och utomlands.

Med en yta på 65 300 kvadratkilometer och en befolkning på knappt tre miljoner är Litauen den största och sydligaste av de tre baltiska republikerna. Beläget i Östeuropa utmed Östersjön gränsar det till Lettland i norr, Vitryssland i söder och öster, Polen i söder, och Ryssland (Kaliningradexklaven) i sydväst.

Med många utspridda små sjöar och bördig jord över landets lågländer, omfattar dess naturresurser åkermark, torv och bärnsten. Under sina år som EU-medlem har Litauen dramatiskt förskjutit sina export till EU-marknader – upp till 70% under 2017 för varor av litauiskt ursprung. Ändå bedriver dess regering en högprofilerad kampanj för att locka utländska investeringar till landet och vidareutveckla exportmarknaderna.

Under 2017 växte bruttonationalprodukten (BNP) med 3,9%, medan tillväxten för 2018 förväntas bli 3,2%. Tack vare landets gynnsamma geografiska läge åtnjuter det högutvecklade transportförbindelser, en modern hamn, ett blomstrande IT-nätverk och en välutbildad med billig arbetskraft.

Litauens välutvecklade ekonomi baserad på privat företagande är inriktad på tillverknings- och serviceindustrierna, inbegripet livsmedelsindustrin, oljeindustrin och kemiska industrier, IT, finansiella tjänster, transport, byggnation, bioteknik, forskning och utveckling och turism.

Inlärningskurva

Med en arbetslöshet på 7% under 2017, och en arbetskraft som totalt omfattar 1,467 miljoner människor, fortsätter arbetsmarknadsvillkoren att förbättras. Landet är ett av kontinentens mest välutbildade, med den högsta andelen examinerade i åldern 30–34, enligt Eurostat. Nätstudier är väldigt populära och nästan alla unga yrkesverksamma talar engelska.

Infrastruktur, ett företagsvänligt tankesätt, en växande talangpool och några av de lägsta lönerna i Europa är starka dragningskrafter, i synnerhet för utländska investerare. Emellertid behöver Litauen fokusera på att göra företag mer dynamiska och konkurrenskraftiga, och anpassa utbildningssystemet i överensstämmelse med arbetsmarknadens behov.

År 2016 var de viktigaste sektorerna inom Litauens ekonomi följande: grossist- och detaljhandel samt transport, bostads- och livsmedelstjänster (32,2%), industri (22,1%) och offentlig förvaltning, försvar, utbildning, verksamheter inom sjukvård och socialt arbete (14,5%).

Dess ledande exportvara är raffinerat petroleum, följt av gödningsmedel, vete, maskiner och utrustning, kemikalier, plast, textilier och livsmedel. Jämfört med EU-genomsnittet har landet en stor tillverkningssektor, som huvudsakligen är baserad på låg- till medeltekniska industrier.

Den blomstrande IKT-sektorn har redan attraherat några av de största tekniska företagen i de baltiska staterna med IT, lasertekniker, bioteknik, nanoteknik och materialvetenskap som spelar en växande roll i landets ekonomi.

Historiskt sett har jordbruk spelat en viktig social och ekonomisk roll i Litauen, och representerar den näst största sektorn i landets ekonomi. Jordbruksmark utgör för närvarande 60% av den totala ytan, skogsbruksmark omfattar 32% av ytan och 42% av befolkningen bor i landsbygdsområden.

Efter landets EU-anslutning under 2004 genomgick sektorn radikala reformer för att uppfylla unionens mycket höga livsmedels säkerhetsstandarder. År 2016 utgjorde jordbruks- och livsmedelsprodukter, inklusive spannmål, potatis, sockerbetor, lin, grönsaker, nötkött, ägg, fläskkött, ost och fisk 19,4% av Litauens export. Ekologiskt jordbruk växer också och landet har nu den näst största ytan avsedd för detta bland de baltiska staterna. ➤

INVERKAN AV SAMMANHÅLLNINGSPOLITISKA INVESTERINGAR I LITAUEN

SNABB KONVERGENS TILL EU-GENOMSNIITTET: under perioden 2004–2016 klättrade Litauen upp 25 procentenheter på konvergensstegen från omkring 50% av EU:s genomsnittliga BNP per capita under 2004 till 75% år 2016. Dessa siffror visar att landet har uppnått tröskelvärdet mellan mindre utvecklade och övergångsregioner. Utan EU-investeringar skulle BNP per capita vara nästan 4 procentenheter lägre.

LINDRING AV DEN FINANSIELLA OCH EKONOMISKA KRISENS NEGATIVA INVERKAN: EU-medel bidrog inte enbart till BNP- och sysselsättningstillväxten, utan hjälpte även till att minska den negativa inverkan från den senaste ekonomiska krisen. Under den perioden hjälpte de till att upprätthålla offentliga investeringar på en rimlig nivå (under 2010–2012 utgjorde EU-medel nästan **80% av de totala offentliga investeringarna** i Litauen).

FLER OCH BÄTTRE JOBB: under 2015 steg sysselsättningsgraden bland personer i åldrarna 15–64 år med omkring 1,4 procentenheter, medan arbetslösheten var lägre med 2,3 procentenheter i genomsnitt. Dessutom anses **61% av de skapade jobben** vara av hög eller mycket hög kvalitet (dvs. jobb som kräver högre kvalifikationer och skapar mer mervärde). Vidare anses nästan hälften (47%) av de skapade jobben vara permanenta.

BETYDANDE FÖRBÄTTRAD TILLGÅNG TILL FINANSIERING FÖR SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG: EU-medel spelade en avgörande roll i finansieringen av små och medelstora företag under den ekonomiska krisens kreditåtstramningar – och hjälpte därmed många företag att upprätthålla verksamheten. Uppskattningsvis 60% av lånen gick till stöd till rörelsekapital och till att hålla företag flytande. EU-finansiering upprätthöll även investeringar i ny teknik och förbättrande produktionsprocesser. Under programperioden 2007–2013 fick **11 000 små och medelstora företag** tillgång till finansieringsinstrument och **2 400 privata företag** använde sig av EU-medel för att nyskapa.

BÄTTRE MILJÖSTANDARDER: ett väsentligt antal deponier som inte uppfyllde EU-standarderna stängdes, medan volymen av återvunnet avfall ökade med över 10 procentenheter. Som ett resultat av utvecklingen av vattenförsörjningen och infrastrukturen för avloppsvattenhantering, föll andelen personer som inte var anslutna till nätverket för avloppsvattenhantering med **24%**, från och med perioden 2011–2015, medan andelen personer som inte var anslutna till vattenförsörjningsnätet minskade med **15%**.

BIDRAG TILL KLIMATFÖRÄNDRINGSMÅL, SÄRSKILT INOM OMRÅDET ENERGIEFFEKTIVITET: EU-medel är huvudkällan för finansiering av energieffektivitetsåtgärder i flerlägenhetsbyggnader. Vid slutet av 2015 hade 4,4% av de byggnader som byggdes före 1993 renoverats. Vid slutet av 2014 hade de energieffektivitetsåtgärder som genomförts i 5,4% av de offentliga byggnaderna **minskat den totala årliga energiförbrukningen med nästan 3%**.

SÄKERSTÄLLD TILLGÅNG TILL ETT MYCKET SNABBT BREDBAND: EU-medel bidrog till att skapa Litauens bredbandsinfrastruktur. År 2012 **täckte bredbandsinternet 97%** av landets territorium, medan 35% av alla e-tjänster skapades med hjälp av EU-medel.

INNOVATIV LÖSNING DRIVER VISAGINAS POTENTIAL

Visaginas är fortfarande en stad med mycket att erbjuda även om kärnkraftverket Ignalina, som tidigare var stadens främsta arbetsgivare, inte längre är i drift. Att gå från att vara en typisk stad beroende av en enda industri till ett modernt regionalt centrum med en gynnsam miljö för företagande är avgörande för stadens ekonomi.

Som en del av denna process skapas en ny industripark för att generera innovativa tekniska lösningar och tillverkningsinnovationer. Projektet Smart Park Visaginas syftar till att anpassa en tidigare militärbas till en plats för innovativ industri.

Projektet städar upp på platsen och tar bort eller omorganiserar förfallna byggnader eller förfallen infrastruktur. Den omskapade platsen kommer att inhysa små och medelstora företag, tillsammans med forskningsprojekt och experimentella utvecklingsprojekt. Projektet syftar även till att attrahera större investeringar till området.

Exempelvis investerar Europas ledande tillverkare av medicinsk utrustning för andningsstöd 10 miljoner euro i byggnationen av sin andra produktionsanläggning i Litauen. Företaget avser att rekrytera omkring 200 ingenjör-, tillverknings- och forsknings- samt utvecklingsspecialister i den första utvecklingsfasen.

Visaginas filial, som redan utvecklar partnerskap inom staden, planerar att utöka antalet anställda till 1 000 under de kommande 10 åren. Sedan 2016 har den tillhandahållit lärlingsplatser för mekatronikstudenter från den lokala yrkesskolan.

Över 2,9 miljoner euro har anslagits för projektets genomförande, varav nästan 1,3 miljoner tillhandahållna av EU.

SMARTA DRAG VID KLAIPĖDA UNIVERSITET

Projektet "Development of the Marine Valley Nucleus and Renewal of Study Infrastructure (JURA), Stage II" har genomförts vid campus på Klaipėda universitet. Allmän och teknisk forskning samt utveckling och innovationsinfrastruktur eftersträvas i en ny vetenskaplig laboratoriebyggnad som stöds av FoU-utrustning, vilket bidrar till förnyelsen och utvecklingen av FoU-infrastrukturen i den smarta specialiseringssektorn.

Den senaste FoU-infrastrukturen har utformats för vetenskaplig forskning, FoU-kommersialisering och forskning om marina miljöer och marin teknik under experimentell (teknisk) utveckling inom biomedicin, fysik och teknik, och därigenom utnyttjas de nyutrustade laboratorierna.

Projektets resultat inkluderar skapandet av 80 allmänna jobb inom vetenskaplig forskning inom ramen för den nya FoU-infrastrukturen, och inrättandet av fyra vetenskapliga laboratorier, varav tre är fullt utrustade. Sammantaget har projektet stärkt forskningsaktiviteter genom att stimulera nya samarbetsavtal inom vetenskaps- och forskningsområdena med andra ekonomiska enheter, såsom forskningsinstitutioner och företag, vilket stärker kommersialiseringprocesserna för FoU.

Projektet finansierades av EU:s strukturfonder och statsbudgeten.

KOMBINERANDE AV FÄRDIGHETER VID VILNIUS JOINT LIFE SCIENCES CENTER

Ett modernt centrum inrättades i den litauiska huvudstaden för forskning, studier och teknisk utveckling inom biomedicin och molekylär medicin. Varje år tillhandahåller det forskningsanläggningar åt över 200 forskare, fler än 160 doktorander, omkring 80 tekniker och uppskattningsvis 300 studenter som examineras med kandidat- eller magisterexamen. Det innefattar även en "bioinkubator" där uppstarts-företag som involverar studenter och forskare är belägna.

Anläggningen har blivit ett exempel

på en ny typ av samarbete på flera nivåer mellan utbildningsinstitutioner och företag. Med en kostnad av 41 075 805 euro, varav 37 757 019 tillhandahölls av Eruf, är den utformad för att attrahera fler studenter till de framväxande områdena biomedicin och molekylär medicin, och för att utveckla deras praktiska kompetens i förhållande till prioriteringar för smarta specialiseringar.

Centret är även hemvist för framstående forskare: Professor S. Klimašauskas mottog nyligen det prestigefyllda anslaget European Research Council Advanced Researcher, och 2016 nominerades professor V. Šikšnys till Nobelpriset i kemi.

LÄS MER

www.gmc.vu.lt

BREDBAND NÅR UT TILL LANDSBYGDSOMRÅDEN

Under genomförandet av projekten RAIN och RAIN-2 drogs fiberoptiska kabelledningar över en sträcka på 9 132 kilometer. Idag har 98,7% av Litauens befolkning tillgång till bredbandstjänster. De möjligheter som har skapats genom dessa projekt är redan tillgängliga för nätverksoperatörer för att tillhandahålla tjänster till slutanvändare: landsbygdsskolor, bibliotek och offentliga internetcentrum, lokala myndigheter, landsbygdsinvånare och företag.

Totalt 1 miljon invånare i landsbygdsområden har nåtts tack vare RAIN-infrastrukturen, som byggdes under 20 års tid. Eruf tillhandahöll 72 857 822 euro av de totala utgifterna på 81 696 552 euro, som anslogs till "Rural area information technology broadband network RAIN".

Denna infrastruktur öppnade upp möjligheterna för tillgång enligt behov inte bara till texter, utan även till ljud och bilder genom en kontinuerlig, pålitlig och säker tjänst. Bredbandsnätverket är utformat på ett sådant sätt att dess hastighet kan ökas utan att detta medför väsentliga kostnader.

RAIN-2 var en av fem vinnare i Europeiska kommissionens tävling 2015 Broadband Internet Awards, där en panel av internationella experter nominerade det som det bästa nätverket inom kategorin "Social och ekonomisk inverkan och tillgänglighet".

LÄS MER

www.placiajuostis.lt/en

SNABBSPÅR MOT ETT OLYMPISKT GULD I KLAIPEDA

Den toppmoderna swimmingpoolen i Klaipeda är ännu en avgörande fas i utvecklingen av stadsområdets friluftss- och friskvårdsaktiviteter. Som en del av stadens ambitiösa vision påbörjades byggnationen av den olympiska standardpoolen för ungefär ett decennium sedan, med starkt stöd från regionens professionella idrottsmän- och kvinnor, som svar på litauiska simmares framgångar i internationella tävlingar.

Med en bredare strategi beslutade stadsförvaltningen att bygga ett multifunktionellt centrum, som skulle passa både professionella idrottsutövare och invånarna i den sportiga staden.

Poolen skapades först för de baltiska staterna med hjälp av avancerade tekniska lösningar. Hög prioritet gavs åt miljövänliga lösningar för poolens design: den A+-energieffektiva byggnaden inhyser solinstallationer som producerar elektricitet till det multifunktionella centret, och bland annat en laddningsstation för elfordon.

Poolen uppfyller FINA-standarden: den är 50 meter lång, har 10 simbanor, startpallar, ett tidtagningssystem och ett upphöjt sittområde för åskådare.

Mer än bara en swimmingpool

Emellertid är centrets grundläggande uppdrag att tillhandahålla aktiviteter inom icke-formell utbildning friskvård och fritid. En av de tekniska lösningar som används är möjligheten att byta vattendjup- och temperatur så att poolen lätt kan anpassas för simlektioner för barn eller sportaktiviteter för gravida kvinnor, vattengymnastik samt för människor med funktionshinder och äldre människor.

En annan utmärkande egenskap är en nio meter djup dykpool, som kommer att användas som ett särskilt träningscenter. Här kommer medlemmar av den litauiska marinstyrkan, nationella specialister inom undervattensarkeologi, kända för sin forskning om Östersjön, och dykivräddare att kunna utveckla sina färdigheter.

Avtalet för byggnadsarbetet uppgick till 16,6 miljoner euro, varav 11,6 miljoner euro anslogs från EU:s strukturfonder för projektets genomförande, 4 miljoner euro tilldelades av Klaipeda kommun och 1 miljon euro kom från statsbudgeten. ■

Tillsammans flyger vi snabbt och högt

Litauens finansminister, Vilius Šapoka, diskuterar hur landet använder EU:s investeringar för att skapa konkurrenskraft och stimulera till produktivitet.

Litauen har utnyttjat EU-medel på ett bra sätt perioden 2014–2020. Vilka är de största fördelarna för litauerne?

Idag prioriterar vi att förbättra landets konkurrenskraft och öka produktiviteten. Vi satsar mer på FoU, innovation, små och medelstora företag och IT-utveckling. Tillsammans med EU-investeringarna har vi fått in privata investeringar på 463,8 miljoner euro till stöd för nationella företag.

Tack vare investeringar i IT-infrastrukturen har vi också en av de snabbaste internethastigheterna i världen.

Min vision är att Litauen ska erbjuda den gynnsammaste skattemiljön för högteknologiska investeringar och utveckling på det området. Det innebär välbetalda jobb och en ledande roll för vårt land inom finansiell teknik, lasrar, förnybar energi, bioteknik och utveckling av fintech-företag.

Litauen är inte för litet för att leda den utvecklingen – storleken är inte lika viktig som begåvade människor, öppenhet för nya idéer och en tydlig vision. I det här sammanhanget minns jag en berättelse om en mamma som bad sin son som var pilot att flyga säkert: lågt och långsamt. Det är något som varken unga piloter eller Litauen vill. Den som verkligen vill flyga måste flyga snabbt och högt!

Ett sådant Litauen ser jag i framtiden – ett modigt land med intelligenta, utbildade människor, som flyger snabbt och högt och som delar med sig.

Hur kan sammanhållningspolitiken bidra till Litauens reala ekonomi, stärka företagens konkurrensförmåga och skapa arbetstillfällen?

Från 2014 till 2020 tilldelar vi en miljard euro för att främja entreprenörskap och affärsutveckling, produktivitet, innovation och forskning, gränsöverskridande

verksamhet, export och affärsutveckling i regionerna, lägre energiförbrukning i industrin och konkurrenskraften hos våra mänskliga resurser. Vi stöder också företag som vill investera i ny produktionsteknik, processinnovation och digitalisering, i övergången till "Industri 4.0".

Trots betydande investeringar tillsammans med Eruf i forskning och innovation ligger Litauen efter i produktivitetens utvecklingen. Vilka åtgärder har regeringen vidtagit för att ta itu med det?

Enligt de primära uppgifterna för 2017 ökade Litauens nominella produktion per faktiskt arbetad timme snabbast (11 procent) av alla EU-länder. Vi rankas på plats 16 av 190 länder i Världsbankens "Doing Business 2018". 2016–2017 års reform förbättrade affärsvillkoren i landet. Ett nytt skattesystem från och med 2019 kommer att vara mycket gynnsamt för den ekonomiska tillväxten och för att

” Ett sådant Litauen ser jag i framtiden – ett modigt land med intelligenta, utbildade människor, som flyger snabbt och högt och som delar med sig. ”

locka utländska företag till Litauen. Innan slutet av 2021 kommer Litauens beskattning på arbetskraft att vara störst av de baltiska länderna. För utvecklingen av finansiell teknik har vi skapat en attraktiv och flexibel lagstiftningsmiljö.

EU:s investeringar tilldelas enligt de olika stegen i innovationscykeln. Vi använder också EU-investeringar för ett mer aktivt samarbete mellan den offentliga sektorn och näringslivet.

Ett innovativt tillvägagångssätt för de europeiska struktur- och investeringsfonderna har varit att använda revolverande fonder och andra finansiella instrument. Kan du ge ett exempel på när ni i Litauen har blandat olika medel och finansieringsformer för att nå bättre resultat?

Vi utvecklar ständigt våra finansiella instrument. Vi har tilldelat 224 miljoner euro från EU-medel för att hjälpa företagen att få tillgång till finansiering, särskilt investeringar i företagskapital. Bland våra metoder för att skapa en bättre lagstiftning kan jag till exempel nämna statligt finansierat bistånd till utländska investerare, Blue Card-systemet, Start-up-initiativet och Litauens senaste arbetskod, som ger mer flexibilitet både för företag och anställda. För att modernisera landets bostäder till ökad energieffektivitet har vi utfärdat statsobligationer (gröna obligationer)

och tilldelat 500 miljoner euro i EU-bistånd genom finansiella instrument.

Litauen har närmat sig EU:s genomsnittliga BNP per capita med imponerande hastighet, men samtidigt har skillnaderna mellan de litauiska regionerna varit oförändrade eller till och med ökat jämfört med situationen före anslutningen till EU. Vad har du för åsikt om det? Vilka åtgärder har regeringen vidtagit för att vända denna trend?

Vi utvecklar regionala specialiseringsstrategier, baserade på analys av styrkor och svagheter, för att locka företag och människor till regionerna. Med hjälp av EU-investeringar har vi kunnat skapa en bra infrastruktur av hög kvalitet. Vi vill uppmuntra kommunerna att använda den så effektivt som möjligt för att skapa nya arbetstillfällen och locka nya investeringar. Därför planerar vi att införa ett nytt finansiellt incitamentsystem för kommuner och en ny metod för investeringsplanering.

Hur kan den litauiska förvaltningen bidra till det gemensamma målet att förenkla sammanhållningspolitiken för myndigheter och mottagare?

För det första måste reglerna granskas på EU-nivå. På nationell nivå granskar, förenklar och optimerar vi administrationen för institutioner och mottagare.

Vi använder också avancerade IT-lösningar som minskar den administrativa bördan och gör det lättare att genomföra projekt.

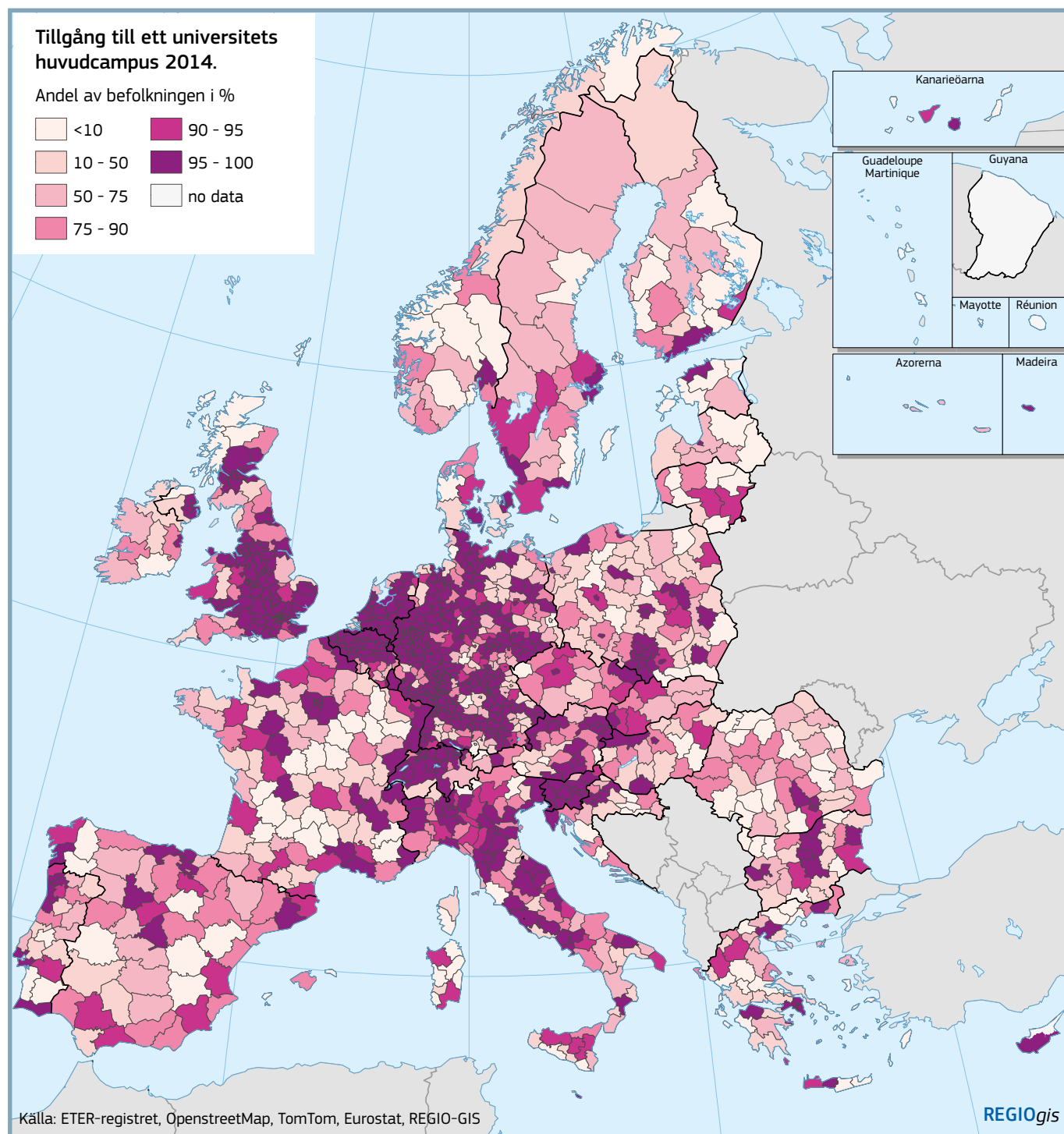
När det gäller nästa finansieringsperiod för ESI-fonderna 2021–2027, hur ser du att de sammanhållningspolitiska prioriteringarna och leveransmekanismerna kommer att utvecklas i Litauen?

Vi måste fortsätta investera i humankapital – utbildning och kompetens, innovation och FoU, hälsa, samarbete mellan näringsliv och forskningssektorer och andra områden – för att uppnå hållbar tillväxt för vårt land och för att komma ikapp med EU-genomsnittet. För att uppnå dessa mål måste det finnas en sammanhållningspolitik med tillräckliga finansiella anslag och en samfinansieringsskyldighet som speglar den ekonomiska verkligheten i landet. Det krävs bättre resultatorientering, större flexibilitet och proportionalitet samt en förenkling av sammanhållningspolitiken. ■

Tillgången till universitet varierar mellan regioner och territorier

En bekväm tillgång till högre utbildning kan vara en viktig tillgång för regional utveckling och attraktivitet. I allmänhet är universitet utspridda i hela det europeiska territoriet. Baserat på kriteriet om maximalt 45 minuters bilväg till ett universitet lever 82 % av befolkningen inom EU+Efta (Europeisk frihandelsorganisation) nära huvudorten för ett eller flera universitet.

Icke desto mindre har mer än 22 % av NUTS-3-regionerna, som representerar 14 % av befolkningen, en relativt låg tillgång till universitet (mindre än hälften av deras befolkning).

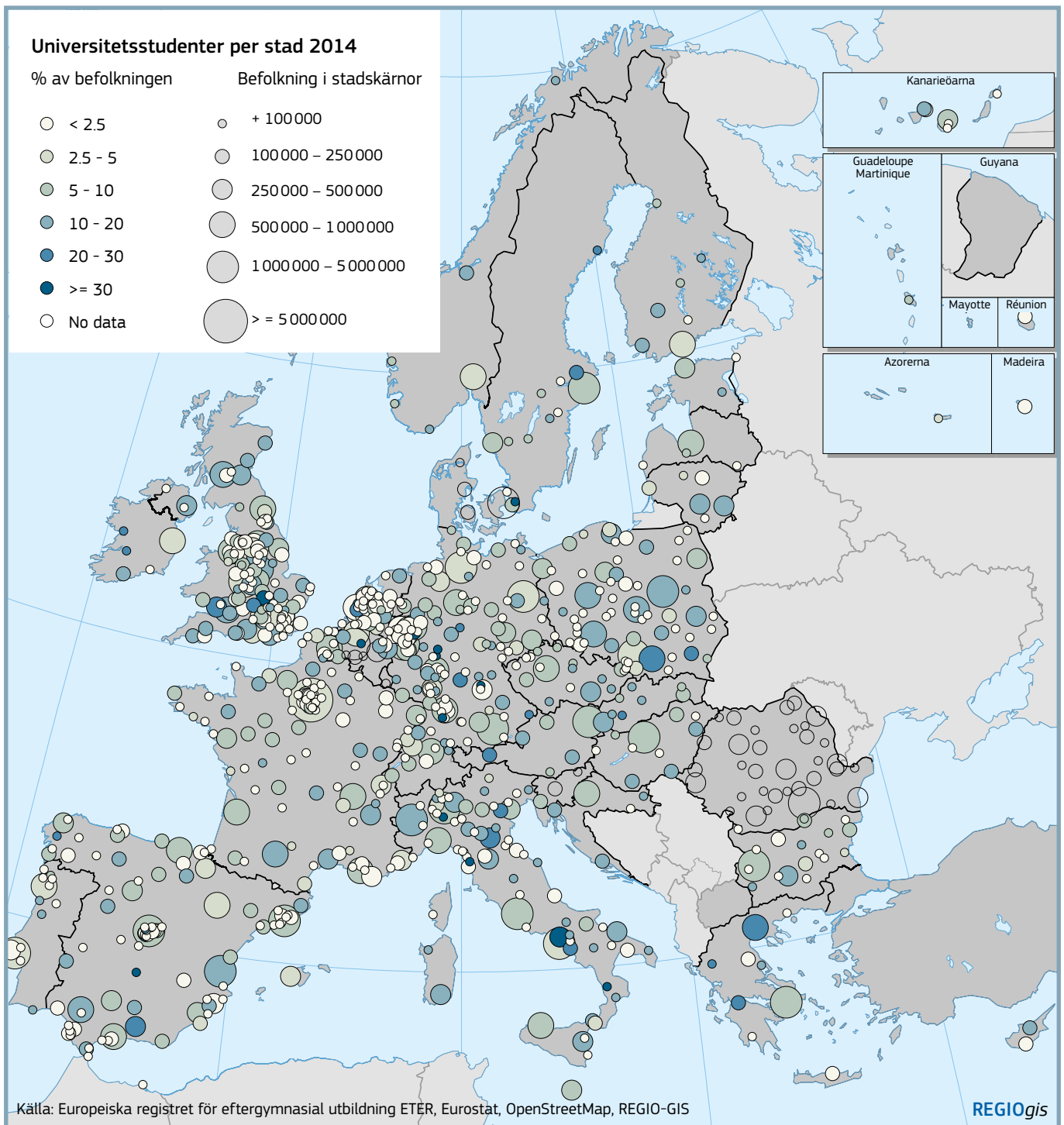
Universitetsstudenter per stad 2014

Universitet kan också spela en viktig roll i de sociala och ekonomiska tjänster som tillhandahålls av städer. I genomsnitt representerar studenter inskrivna vid universitet mer än 6% av en stads befolkning. Högre andelar återfinns i synnerhet i medelstora städer (mellan 250 000 och 1 miljon invånare). I 38 städer överstiger antalet universitetsstudenter delat med stadens befolkning 20%. Många av dessa städer – såsom Bologna (IT), Oxford (UK), Krakow (PL) och Leuven (BE) – har varit universitetsstäder under flera århundraden.

Denna analys kombinerar data från Europeiska registret för eftergymnasial utbildning (ETER) med en rumslig befolkningsfördelning på en nivå av 1 km² rutnätsceller och med beräknade körtider över hela vägnätverket. ■

LÄS MER

ETER: <https://www.eter-project.com>

FÅNGAT PÅ BILD I RHEINLAND-PFALZ

Tack vare Eruf, inom ramen för 2014–2020, hjälper Rheinland-Pfalz projekt på plats med forskning och utvecklingsfinansiering, stöd till små och medelstora företag, såväl som åtgärder för att förbättra klimatskydd och gränsöverskridande projekt. Eruf är en viktig pelare för Rheinland-Pfalz främjande av regional ekonomi, inbegripet innovation, och möjliggörande för företag, kommuner, forskningsanläggningar och medborgare att dra nytta av EU:s sammanhållningspolitik.

01 Företaget Dr. Boy har utvecklat ett modulärt indexeringsverktyg som möjliggör både injektion av formsprutade delar och att olika ihåliga kroppar kan produceras universellt.

02 I Eifeldistriktet i Bitburg-Prüm har 14 vandringsleder utmärkts, vilka sträcker sig över 220 kilometer av steniga landskap, täta skogar och blomstrande ängar.

09

03 Effektiva lösningar för Industri 4.0-kompatibel svetsning har utvecklats av företaget EWM, vilket hjälper företaget att skapa arbetstillfällen och öka försäljningen.

04 Fischer har skapat ett system för att minska förbrukningen av energi och färskvatten, och använder spillvärme för värmekretsar, vilket sparar över 80 ton koldioxid årligen.

05 Gründungsbüros har utvecklat och inrättat gemensamma finansieringskontor för universitet i Kaiserslautern, Koblenz, Landau, Mainz och Trier.

10

06 En ny medicinsk strålbehandlingsapparat, utvecklad av iRT Systems GmbH, kan kontrollera den föreskrivna dosfördelningen för en patient i "realtid" under strålning.

07 Schreinerei Gerlach har utvecklat ett CNC-bearbetningscentrum (datoriserad numerisk kontroll) för att stärka konkurrenskraften och skapa en permanent arbetsplats.

08 SD Blechtechnologie har investerat i sin produktionsplats och i ökad energieffektivitet, vilket sparar minst 40 ton koldioxid per år.

09 Projektet Wanderwunder Moselsteig Weinbergspfad har byggt en 365-kilometer lång väg längs Mosel från Perl till Koblenz, som förbinder kulturella och lantliga platser.

11

10 I Robotix skapar gränsöverskridande samarbete synergieffekter i undervisning och forskning om robotik genom upprättandet av ett permanent forskningskluster för industriell robotik.

11 SESAM-partners från Lorraine, Saarland, Luxemburg, Rheinland-Pfalz och Belgien skapar möjligheter att förvärva nyckelkompetenser på en gränsöverskridande arbetsmarknad.

12 SeRaMCO-projektet genomför en analys av kemin hos återvunna aggregat i produktionen av stark, hållbar och stabil betong.

12

LÄS MER

Eruf Rheinland-Pfalz: www.efre.rlp.de

Interreg: <https://mwvlw.rlp.de/de/themen/wirtschafts-und-innovationspolitik/interreg/>

DATAPOST:

Beräkning av genomförandet av anslag från Eruf och Sammanhållningsfonden 2007–2013

I slutet av sommaren 2018 publicerade kommissionen den aktuella finansiella bilden över genomförandet av anslagen från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Sammanhållningsfonden (CF) för perioden 2007–2013.

Trots de utmaningar som Europeiska unionen stod inför under programperioden 2007–2013 stod det finansiella genomförandet av anslag från Eruf och Sammanhållningsfonden fast vid 97,7% i slutet av sommaren 2018, med en påskyndad avslutningsprocess i antågande.

270,9 miljoner euro tillgängliggjordes för medlemsstater i början av den fleråriga budgetramen 2007–2013, genom Eruf och Sammanhållningsfonden, för att samfinansiera projekt med högt mervärde när det gäller att minska obalanser mellan EU-regionerna. Detta viktiga innehåll kanaliserades via två mål: konvergens och regional konkurrenskraft och sysselsättning. Ett tredje mål inrättades för att förbättra gränsöverskridande samarbete mellan medlemsstaterna.

Hur mycket betalades och hur mycket gick förlorat?

Förskottsutbetalningar på upp till 23,9 miljarder euro gjordes under de tre första åren av budgetcykeln för att säkerställa att programmen kunde påbörjas utan att försenas av kreditbegränsningar. Dessutom betalades ersättning ut av kommissionen för anspråk som mottagits mellan den 1 januari 2007 och den 31 mars 2017 (2018 för den nya medlemsstaten Kroatien), vilken uppgick till 231 miljarder euro och hade ett tröskelvärde på 95% (med undantag för Grekland), vilket begränsade de återstående 5% av anslaget för behandling vid programmets avslut.

Denna buffert skyddar EU-skattebetalarnas intressen genom att säkerställa att eventuella avvikande utbetalade belopp till medlemsstaterna vederbörligen täcks. Utifrån dessa begränsade 5%

(eller mer i de fall där medlemsstaterna inte gjorde anspråk på ersättningar upp till tröskelvärde), betalades ett belopp om 6,1 miljarder euro till de 19 medlemsstaterna och gränsöverskridande samarbetsprojekten vid slutet av sommaren 2018, och 2,6 miljarder euro som återtagits (försvunnit) till 14 medlemsstater och gränsöverskridande samarbetsprojekt, med avseende på program som redan hade avslutats eller avslutats i förväg.

Denna förlust var en följd av medlemsstaternas misslyckanden att göra anspråk på de återstående 5% i det slutliga anspråket, eller avvikelser som upptäcktes av kommissionens revisorer. I de fall där bufferten på 5% inte täckte de utbetalda avvikande beloppen gjordes ytterligare återbetalningar om 12,3 miljarder euro i slutet av sommaren, med avseende på två medlemsstater och gränsöverskridande samarbetsprojekt.

Genomförande av anslag från Eruf och Sammanhållningsfonden per transaktionstyp

Miljoner euro	Sammanhållningsfonden	Eruf	Slutsumma
Inledande anslag	70 075,0	200 822,2	270 897,2
Förhandsfinansiering	7 478,9	16 413,4	23 892,3
Mellanliggande betalningar	58 730,0	172 221,9	230 951,9
Slutbetalningar	2 204,6	3 926,4	6 131,0
Återtaganden (n+2/n+3)	209,7	809,0	1 018,6
Återtaganden vid programmets avslut	790,1	1 786,7	2 576,9
Återbetalningar vid avslut (2018-08-31)	–	12,3	12,3
Anslag fortfarande öppet (2018-08-31)	661,6	5 664,8	6 326,4

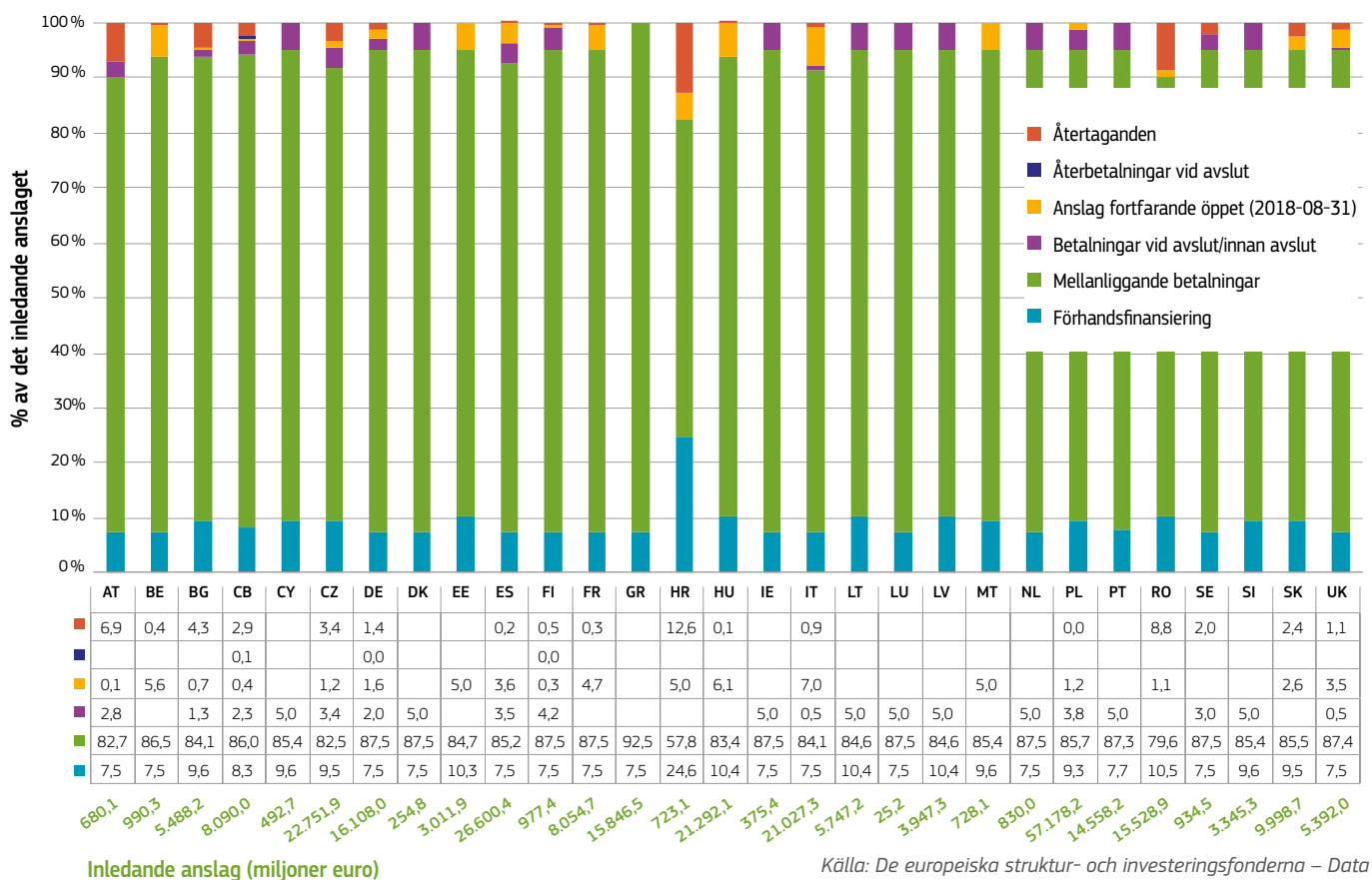
Med tanke på investeringarnas förväntade omfattning och betoningen på att ge effektiva resultat, säkerställde kommissionen finansdisciplin och stimulerade ett snabbare budgetgenomförande genom återtaganderegeln "n + 2/n + 3". I enlighet med denna bestämmelse var tidsfristen för förbrukning av ett årligt åtagande "n" den 31 december det andra året, med undantag för de medlemsstater vars BNP f.o.m. 2001 t.o.m. 2003 låg under 85 % av genomsnittet för EU-25, för vilka tidsfristen var den 31 december det tredje året.

och ett av budgetåtagandena för perioden 2008–2013. Ytterligare flexibilitet visades genom att betala ett tilläggsbelopp på 10% av de ersatta anspråken till de medlemsstater som hade berörts mest av finanskrisen, vilket möjliggjorde uppdelning av projekt mellan fleråriga finansiella perioder och ändringar i program för anpassning till nya utmaningar utan att det påverkade de politiska målen. Icke desto mindre förlorade 12 medlemsstater och gränsöverskridande samarbetsprojekt 1 miljard euro enligt återtaganderegeln "n+2/n+3".

För att motverka effekterna av finanskrisen tillät kommissionen befrielse från 2007 års åtagande kring ovanstående bestämmelse, genom att dela upp beloppet i sex delar och lägga till en sjättedel av 2007 års budgetåtagande till vart

En global bild presenteras nedan, per medlemsstat och transaktionstyp, med de fullständiga beloppen tillgängliga på ESIF:s öppna dataplattform: <http://europa.eu/!Pv48jv>. ■

Genomförande av anslag från Eruf och Sammanhållningsfonden per transaktionstyp och medlemsstat

Har du en fråga som du skulle vilja att vi tog upp i en framtida Datapost-artikel i Panorama?

Finns det något finansiellt dataset du skulle vilja att vi lade upp på ESIF:s öppna dataplattform?

Då kan du höra av dig till oss via e-post: REGIO-A3-BUDGET-TEAM@ec.europa.eu

Interregionalt samarbete fungerar!

I början av 2018 beslutade man i Interreg Europa att undersöka de politiska förändringarna och effekterna av interregionala samarbetsprojekt. Det gynnsamma resultatet har nu publicerats i en ny rapport.

Det är fördelaktigt att arbeta tillsammans, och ännu mer när alla delar med sig av bra lösningar och väl fungerande rutiner. Lösningar som testats i en del av Europa kan driva fram förändringar i andra regioner som är involverade i interregionala samarbetsprojekt.

Interreg Europa är ett paneuropeiskt program för interregionalt samarbete som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden. I Interreg Europa-projekt samarbetar offentliga och privata ideella organisationer från hela Europa för regional utvecklingspolitik.

Deras samarbete kan beskrivas som "mjukt". De delar erfarenhet och bra rutiner med sina projektpartner och politiskt relevanta intressenter, och söker tillsammans med dem lösningar på regionala utmaningar.

Med tanke på den tid som krävs för att nå resultat, hämtades resultatuppgifterna från programmets föregångare INTERREG IVC, som samfinansierade interregionala samarbetsprojekt 2008–2014.

En undersökning bland partnererna och intervjuer med en utvald grupp visade ett samarbete som har lett till verklig förändring. Tjugo berättelser i rapporten visar hur inspiration som delas mellan projekt kan leda till förändringar och förbättringar.

Exempel på bra samarbeten

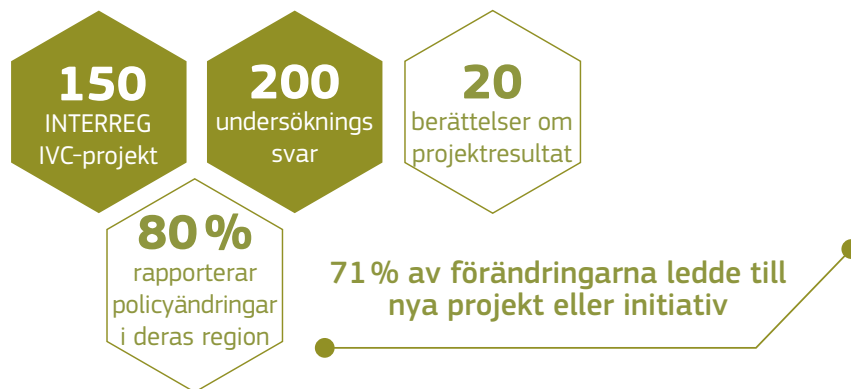
Via Prosc-projektet har ett center för inkubationsstöd i Norfolk County i Storbritannien fått hjälp att utveckla sin vision för innovation, bland annat med tips från Tyskland på väl fungerande leverantörskedjor, och har blivit länets innovationscentrum.

I projektet FIN-EN utvecklade det italienska finansinstitutet i regionen Lombardiet en ny uppsättning finansiella instrument och IT-system för tillämpning, rapportering och övervakning tack vare tips på bra metoder från Storbritannien.

”Utan Hybrid Parks skulle dessa trädgårdar inte ha byggts. På Malta fanns ingen tradition av att skapa gröna utrymmen. Hybrid Parks blev en knuff i rätt riktning för att få den kompetensen.”

Malcolm Borg, Heritage Enterprise, Hybrid Parks

EFFEKTER AV INTERREGIONALT SAMARBETE

Genom MOG-projektet har Ungerns regionala innovationsbyrå utvecklat ett mobilitetsprogram som förbinder personer, varor och tjänster från landsbygden till de omgivande städerna. Tips på bra metoder från Tyskland bidrog till att minska regionens avfolkning och miljöförorenningar.

I projektet VITOUR LANDSCAPE har tips på bra metoder från Italien och Österrike hjälpt den tyska föreningen som arbetar med övre delen av mellersta Rhendalen, upptagen på UNESCO:s världsarvslista, att utveckla aktiviteter och initiativ för att skydda landskapet och bevara regionen. ■

” De goda metoderna utgjorde en katalysator för varumärket, som visade att det var möjligt. Människor från Österrike förklarade för varandra öga mot öga hur de fungerade. Utan utbytet skulle vi inte ha kommit så långt som vi har gjort idag. ”

Nico Melchior, Världsarvsföreningen i övre mellersta Rhendalen, VITOUR LANDSCAPE

LÄS MER

<https://www.interregeurope.eu/projectresults>

ALLA TJÄNAR PÅ ATT DELA MED SIG AV BRA METODER

- > i Rumänien använder innovationskluster ett nytt stödsystem för att förbättra sina rutiner, med tips på bra metoder från partner i Frankrike, Österrike och Ungern (ClusteriX).
- > i Linz i Österrike finns ett nytt samarbete för kulturella och kreativa industrier inspirerade av tips på bra metoder från Finland (CREA.RE).
- > i Oakenshaw i Storbritannien har man byggt en väderkvarn för att ge samhället intäkter från energieffektiva projekt tack vare delad erfarenhet av en dansk partner (RENERGY).
- > i Linköping drivs ett projekt med stadsnära odling för ökad social sammanhållning i samhället, med hjälp av en italiensk partner (Hybrid Parks).

PROJEKT

ECOWAVE VINNER 2018 ÅRS ENERGY GLOBE AWARD FÖR GIBRALTAR

TOTAL INVESTERING
224 497 EURO

EU-BIDRAG
67 349 EURO

Projektet Wave Energy Power Station har dragit nytta av dess marina läge på Gibraltarklippan, ett brittiskt utomeuropeiskt territorium, för att generera och leverera el till det lokala elnätet. Utöver att bidra till kommersialiseringen av vågenergi över hela världen har projektet även skapat arbetstillfällen för flera lokala industrier.

Energy Globe Award tilldelas projekt som antingen bevarar och skyddar vår miljö och våra resurser, eller fokuserar på förnybar energi och hållbar bästa praxis. Med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden har pilotprojektet ECOWAVE visat att vågenergi är en effektiv och ekonomisk lösning för platser som är för små för att rymma solpaneler och vindkraftverk.

ECOWAVE-anläggningen installerades på en före detta ammunitionsbrygga från andra världskriget på Gibraltarklippan. Robusta "armar" fäster unikt utformade flytpontonerna i bryggan: i takt med att dessa stiger och faller med vågrörelsen överförs biologiskt nedbrytbar vätska till en landbaserad kraftstation där den omvandlas till vätsketryck. Detta startar en generator som producerar ren el och överför den till Gibraltars elnät.

Kommersiella kopplingar

I en annan inledande fas av projektet anslöts pilotanläggningen för vågenergi framgångsrikt till Gibraltars elnät utan att detta orsakade några fluktuationer i elförsörjningen eller någon skada. Efter att ha övervunnit flera hinder för kommersialisering inom vågenergisektorn fick ECOWAVE god användning av sin innovativa teknik och kustplacering för att utveckla ett förnybart energikraftverk till en avsevärt lägre kostnad än vid tidigare försök inom vågenergisektorn.

Pilotprojektet har även minskat effekterna av extrema väderförhållanden till havs genom att bygga den största delen av kraftanläggningen på land, där det är lättare att nå och underhålla den. Systemet kan även svara på realtidsdata från flytpontonerna – och när vågornas höjd är för extrem för systemet att hantera lyfter det automatiskt flytpontonerna ovanför vattenytan innan driften återupptas när väl stormen har passerat.

Grön kraft

Betydande energi investerades även i säkerställandet av att ECOWAVE respekterade regionens miljömässiga krav och turismkrav. Då kraftanläggningen är installerad i en oanvänd vågbrytare utgör den inte några navigationsrisker för fartyg, är mindre synlig från strandlinjen och medför inga bullerföreningar.

Systemet orsakar inga störningar i det lokala marina livet, eftersom det flyter på ytan och endast är anslutet till ammunitionsbryggan (som är en konstgjord struktur) och inte till havsbotten. Dessutom är den biologiskt nedbrytbara hydraulvätskan som används på anläggningen föroreningsfri.

Gibraltars turism och handel har även gynnats av skapandet av den tidigare stängda ammunitionsbryggan, som nu är öppen för besökare.

Företaget Eco Wave Power, som redan har registrerat 13 nya patent och överskridit världsrekordet för ackumulerade nätförbindelsetimmar, planerar nu en 5-megawatts kustplacerad vågkraftstation, som kommer att tillhandahålla det brittiska utomeuropeiska territoriet med 15% av dess elektricitet. ■

LÄS MER

<http://www.ecowavepower.com/>

PROJEKT

HAMBURGS FÖRNYBARA "ENERGY HILL" VIDGAR VYERNA

**TOTAL INVESTERING
9 140 000 EURO**

**EU-BIDRAG
4 435 703 EURO**

Ett tidigare deponiberg har förvandlats till ett nytt landmärke för Hamburg. Energy Hill i Georgswerder förser invånare och besökare i den tyska staden med förnybar energi, ett informationscentrum och gröna ytor.

Den internationella byggnadsutställningen i Hamburg har utformat och genomfört många projekt för en hållbar, miljövänlig och socialt balanserad utveckling av innerstadsområden. Bland dessa kan nämnas en tävling för att återutveckla ett tidigare deponiberg i distriktet Georgswerder, på Europas största flodö i Elbe. Projektet slutfördes 2013 med hjälp av dess vinnande design.

Från giftigt deponiberg till förnybar energisymbol

Under decennier har hushållsavfall och giftigt industriavfall dumpats i Georgswerderdeponin. I slutet av 1970-talet hade deponeringen avbrutits, men dioxiner visade sig läcka ut i grundvattnet. Man tvingades genomföra omfattande säkringar av det 40 meter höga deponiberget och undervegetationen med ett vattentätt plastmembran. Tekniskt arbete genomfördes under ett antal år för att säkra platsen och skydda grundvattnet.

Platsen täcktes därefter med jord och är nu en grön kulle med ängar och buskar. Genom att utnyttja de utmärkta vindförhållandena uppfördes de första vindturbinerna på kullen på 1990-talet. Ett högpresterande vindkraftverk och solpaneler förser idag tusentals hushåll med el.

Energy Hill har varit öppet för allmänheten sedan 2013. De som är intresserade av att veta mer kan besöka ett informationscentrum med interaktiva multimediaskärmar för att få information om platsens historia och hur den omvandlades.

Besökare kan även lära sig om modern avfallshandling, återvinningsmetoder och mer – i synnerhet eftersom byggnaden visar teknisk utrustning och installationer för grundvattenhantering och förnybar energi i närbild. Centret är energieffektivt.

Energy Hill är ett av Georgswerderdistriktets gröna områden. Människor kan klättra upp för kullen och vandra runt en slingrande promenadväg på toppen för att njuta av den friska luften och de imponerande vyerna över hamnen och stadens centrum. Leden tillhandahåller ett samtida utrymme för olika aktiviteter.

Leden, som kallas "Horizon Path", är utformad som en vit ring som cirklar runt kullen och kan ses långt bortifrån – ett landmärke för Hamburg. Kvällstid är den upplyst med LED-belysning. Slingan är gjord av återvinningsbara material, medan dess oändliga form symboliserar betydelsen av att återvinna och den cirkulära ekonomin. ■

LÄS MER

<https://www.facebook.com/energieberggeorgswerder/>

PROJEKT

KÄRNFYSIKANLÄGGNING MED TOPPMODERN LASER ÖPPNAR SNART I RUMÄNIEN

TOTAL INVESTERING
310 946 691 EURO

EU-BIDRAG
255 933 558 EURO

En toppmodern anläggning för forskning om fotonukleär fysik och dess tillämpningar med hjälp av laserteknik planeras att tas i drift i den rumänska staden Măgurele under 2019.

Anläggningen, som etablerades genom projektet Extreme Light Infrastructure-Nuclear Physics (ELI-NP), är en del av ett bredare europeiskt åtagande som även inkluderar anläggningar i Ungern (ELI Attosecond Light Pulse Source) och Tjeckien (ELI-Beamlines).

Utrustning för de två armarna i anläggningens högeffektiva lasersystem har installerats, och tester med tre laserstrålar – som har potentiella effektnivåer på 100 terawatts, 1 petawatt och 10 petawatt – har inletts. Bygandet av ett transportsystem för laserstrålar planeras också.

Kommersiella kopplingar

Några av laboratorerna på anläggningen, såsom de för optik och experimentell målproduktion, är redan i drift. Mållaboratoriet har en mängd utrustning för tillverkning av mikro- och nanoskalstrukturer – inklusive ett system för tillverkning av nanostrukturer på fasta mål, för förbättrad absorbering av laserpulser – och det uppgraderas kontinuerligt.

Forskare från detta laboratorium har börjat förbereda mål för inledande experiment med högeffektslasrarna. Laboratoriet är även involverat i utbildningsprogram på master- och doktorandnivå inom mikro- och nanoteknik.

Installation av anläggningens gammastrålesystem och konstruktion av instrument för gammastrålning fortskrider också, och några av instrumenten är redo att tas i bruk. En huvudprioritering inom detta område är att upprätta experiment för låg- och högenergigammastrålar. Forskare i projektet ELI-NP arbetar med en internationell vetenskaplig kommitté kring detta och har genomfört ett framgångsrikt förberedande experiment vid Duke University i USA. Dessa studier kommer att fortsätta att bedrivas inom ramen för ELI-NP.

Experiment inom kärnresonansfluorescens (NRF) – en process under vilken en kärna absorberar och avger gammastrålar – är en särskild forskningsnisch för anläggningen. Dess utrustning kommer att kunna upptäcka gammastrålar effektivt i närvaro av hög strålning, och NRF-tekniken kommer att användas för precisionsradiografi i 3D och tomografi som gör det möjligt att se objektens inre form eller tvärsnitt av dessa. Detta är en attraktiv teknik för icke-destruktiv analys av ett stort urval av olika material.

En anordning, som kallas ELISSA (Extreme Light Infrastructure Silicon Strip Array), utvecklas också för att mäta reaktioner relevanta för astronomiska händelser, såsom Big Bang eller supernovaexplosioner.

Mer än 150 forskare från 26 länder arbetar nu i ELI-NP och rekrytering på internationell nivå pågår med målet att nå 300 anställda senast 2020. Ett öppet tillträdessystem kommer att göra den nya anläggningen tillgänglig för människor från de övriga ELI-pelarna, såväl som för externa vetenskapliga användare. ■

LÄS MER

<http://www.eli-np.ro/>

KALENDARIUM

18–19 OKTOBER

Sofia (BG)

Det sjunde årliga forumet för EUSDR

19 OKTOBER

Bryssel (BE)

Sammanhållningspolitiken efter 2020 och hållbarhetsövergångar

20–21 NOVEMBER

Innsbruck (AT)

Det andra årliga forumet för EUSALP

RÄTTSLIGT MEDDELANDE

Varken Europeiska kommissionen eller någon person som agerar på kommissionens vägnar är ansvarig för hur följande uppgifter kan komma att användas.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2018

PDF: ISSN 1725-8170

© Europeiska unionen, 2018

Kopiering tillåten med angivande av källan.

Kopiering av dokument från Europeiska kommissionen regleras av beslut 2011/833/EU (EUT L 330, 14.12.2011, s. 39).

För all användning eller reproduktion av foton eller annat material som inte faller under EU:s upphovsrätt måste tillstånd sökas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Printed in Belgium

Denna tidning finns tryckt på engelska, franska, tyska, bulgariska, grekiska, spanska, italienska, polska och rumänska på återvunnet papper. Den är tillgänglig online på 22 språk på http://ec.europa.eu/regional_policy/sv/information/publications/panorama-magazine/

Innehållet i detta nummer slutfördes i september 2018.

FOTOGRAFIER (SIDOR):

Omslag: Flygfoto över Vilnius, Litauen © Thinkstock/prosign

Sida 3: © Europeiska unionen

Sida 4: © iStock/tolgaildun

Sida 6: © iStock/tolgaildun

Sida 7: Martin Eichtinger © Philipp Monihart

Sida 8: © Bukarest kommun, Rumänien

Sida 9: EuropaBüro der Bayerischen Kommunen

Sida 10, 11: © Världsbanken

Sida 12 och 15: © Europeiska unionen

Sida 16: Sjukhus i Kalisz, Polen © Andrzej Kurzynski; vinnare av onlinequizen © Europeiska unionen

Sida 17: Port de Vilanova i la Geltrú, Spanien © Sophie Pedroso; Masugnar Belval, Luxemburg © Alex Kausche; Stjärnspår ovanför uttorkade slamsilor, Portugal © Eduardo Ventura

Sida 18: © iStock/tolgaildun

Sida 19: © Maria Ward Brennan

Sida 21: © Stefania Manca; © Håkon Jentoft; © Valentina Schippers-Opejko

Sida 22: © Eurocities

Sida 24: © Thinkstock/shirophoto

Sida 25: © Europeiska unionen

Sida 26: Medellín © Thinkstock/tinjaca; Udaipur © Thinkstock/Babul

Bhatt; Zhengzhou © Thinkstock/tenglong guo; Montreal © Thinkstock/ rabbit75_ist

Sida 27: © Mannheim stad

Sida 28: © iStock/tolgaildun

Sida 31: © Smart Park Visaginas; © Jura

Sida 32: © Life Sciences Center

Sida 33: © Klaipėda kommun

Sida 34: © Finansministeriet, Litauen

Sida 38: 1 © Dr.Boy; 2 © Eiffeldistriktet i Bitburg-Prüm;

3 © EWM; 4 © Fischer; 5 © Grundungsbüros;

6 © iRT Systems GmbH; 7 © Schreinerei Gerlach;

8 © SD Blechtechnologie; 9 © Moselsteig Weinbergspfad;

10 © Robotix; 11 © SESAM; 12 © SeRamCo

Sida 44: © Eco Wave Power Ltd

Sida 45: Energieberg © Stadtreinigung Hamburg

Sida 46: © ELI-NP

HÅLL DIG UPPKOPPLAD

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.instagram.com/EUinmyRegion)

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
[@CorinaCretuEU](https://twitter.com/CorinaCretuEU)

Publikationsbyrån

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för regional- och stadspolitik
Kontaktperson – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-post: regio-panorama@ec.europa.eu